

Бюлетинът е изготвен по
последни данни
публикувани към
Септември 2017 г.

Цитираните данни в бю-
летина са последните
данни, публикувани в
официалните източници:
Министерство на финан-
сите, Българска народна
банка, Национален ста-
тистически институт, На-
ционална агенция по зае-
тостта.

Електронната система,
използвана за теглене на
данни от официалните
източници е CEIC Data
Manager.

Обединена българска
банка
Структура
Главен икономист

За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
sekova_p@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2980

Зафира Боюклиева
Главен анализатор
e-mail:
boyuklieva_z@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2981

Виктория Цекова
Главен анализатор
e-mail:
tsekova_v@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2982

Източник: [https://en.wikipedia.org/
wiki/World_map](https://en.wikipedia.org/wiki/World_map)

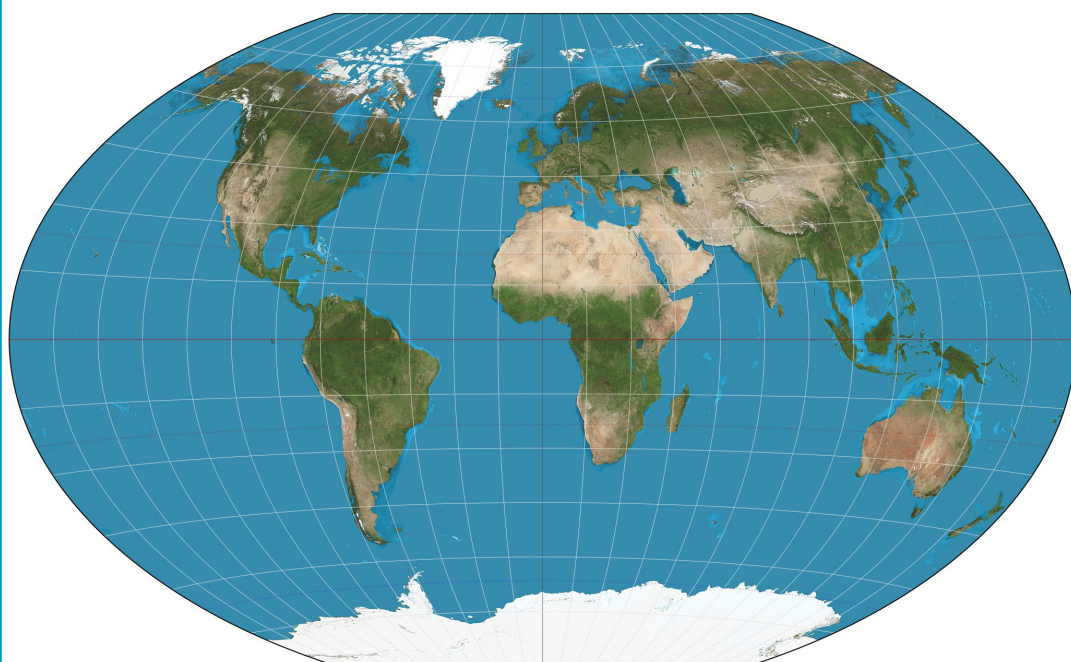
ОБЕДИНЕНИ
ЗА ТЕБ

ОББ
Част от КВС Груп

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Септември 2017 г.

Гр. София

- През второ тримесечие 2017 г. икономиката на еврозоната нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,3 % на годишна база. Безработицата в еврозоната остана непроменена на 9,1 % през юли на 2017 г. През август 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличават с 1,5 % на годишна база
- През второ тримесечие 2017 г. икономиката на Великобритания нараства с 1,7 % на годишна база. През август 2017 г. потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 2,9 % на годишна база спрямо 2,6 % през предходния месец. През второ тримесечие на 2017 г. процентът на безработица в Обединеното кралство се понижи до 4,3 % спрямо 4,6 % за първо тримесечие на 2017 г.
- През август 2017 г. индустриалното производство в САЩ се сви с 0,9 % след като урагана Харви удари крайбрежието на Тексас. Това доведе и до свиване на продажбите на дребно до 0,2 %
- През второ тримесечие 2017 г. БВП на Япония нараства с 1 % на годишна база
- През август 2017 г. потребителските цени на Китай нараснаха с 1,8 % на годишна база след увеличение от 1,4 % през юли
- На 7 септември 2017 г. ЕЦБ обяви, че запазва своя процент на рефинансиране от 0 % и потвърди, че покупки на нетни активи са планирани да се движат със сегашната месечна ставка от 60 милиарда евро до края на декември 2017 г., като посочи, че инфлацията ще продължи е много важна за развитието на паричното предлагане
- На 14 септември 2017 г. Английската централна банка обяви, че поддържа базовия лихвен процент на ниво от 0,25 %, както се очакваше
- Референтният лихвен процент в САЩ се поддържа на 1,25 %. Федералният резерв обяви, че планира през октомври 2017 г. да продаде част от активите от баланси си, който към момента има балансово число от 4,5 трлн. долара
- През септември 2017 г. централната банка на Япония запази основния си краткосрочен лихвен процент на ниво от 0,1 %
- Китайската народна банка поддържа референтен лихвен процент на ниво от 4,35 %
- През септември 2017 г. на международните пазари цената на суровия петрол нарасна до 52,31 USD/BBL, на суровия петрол „Брент“ се увеличи до 58,89 USD/BBL, а на природния газ до 2,93 USD/MMBtu
- През септември 2017 г. на международните пазари цената на стоманата се увеличи до 3,933 юана/MT. Цената на медта нарасна до 2,92 USD/LB
- През септември 2017 международната цена на пшеницата е намаляла с 2,29 USDd /BU или 0,50 % до 451,54 USDd/BU. Тенденциите при цената на другите зърнени култури са противоречиви

- За януари – юли 2017 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1835,8 млн. евро (3,7 % от БВП) при излишък от 2602,4 млн. евро (5,5 % от БВП) за януари – юли 2016 г.
- За януари – юли 2017 г. преките инвестиции в страната възлизат на 431,8 млн. евро (0,9 % от БВП), като са по-ниски с 534,8 млн. евро (55,3 %) спрямо януари – юли 2016 г. (966,6 млн. евро, 2 % от БВП)
- За Януари – юни 2017 г. износьт (FOB) възлиза на 12868,1 млн. евро, при 11238,2 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1629,9 млн. евро (14,5 %)
- В края на юни 2017 г. брутният външен дълг е 34 615,4 млн. евро (70 % от БВП), което е с 27 млн. евро (0,1 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. и с 164 млн. евро (0,5 %) повече спрямо предходния месец
- През август 2017 г., международните резерви на БНБ са в размер на 47,8 млрд. лв. (24,4 млрд. евро), като нарастват с 3,0 % на месечна база и 4,9 % на годишна база
- По предварителни данни на НСИ през второто тримесечие на 2017 г. БВП възлиза на стойност 24 149 млн. лв., отчитайки ръст от 1 % на тримесечна база и 3,6 % на годишна по сезонно изгладени данни
- През август 2017 г. общият показател на бизнес климата се покачва до 28,4 % или с 0,5 пункта спрямо предходния месец в резултат на подобрения бизнес климат в търговията на дребно и сектора на услугите
- През юли 2017 г. общият показател на доверие на потребителите нараства на -25,4 % или с 1,6 пункта в сравнение с нивото си от април
- През юли 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,2 % на месечна база и с 4,2 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни
- През юли 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,3 % на месечна база и с 2,4 % на годишна по календарно изгладени данни
- През юли 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен по сезонно изгладени данни, е с 0,6 % над предходния месец и с ръст от 7,9 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни
- Пътуванията на български граждани в чужбина през юли 2017 г. са 665,7 хил., или с 7,6 % над регистрираните през предходния месец и с 15,3 % повече от регистрираните през юли 2016 г.
- В края на м. юли 2017 г. броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ е 220 884, намалявайки с 1,5 % на месечна и 17,6 % на годишна база
- За второ тримесечие на 2017 г. индексът на цените на производител в селското стопанство се увеличава с 2,0 % спрямо същото тримесечие на 2016 г. и с 4,5 % спрямо предходната година
- През юли 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 1,3 % на месечна и с 4,7 % на годишна база, с по-високи цени отчетени при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ
- За август 2017 г. спрямо юли 2017 г. индексът на потребителските цени е 100,1 %, т.е. месечната инфлация е 0,1 %, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 1,4 %
- Към юли 2017 г. салдото по КФП на касова основа е положително в размер на 1 971,7 млн. лв. (2,0 % от прогнозния БВП), като се очаква към август 2017 г. да бъде положително в размер на 2 156,8 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП)
- Към края на юли 2017 г. Дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 622,5 млн. евро, като намалява с 833,7 млн. евро в сравнение с края на предходния месец
- През юли 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 6,9 % при годишно нарастване от 7 % през юни 2017 г.
- Към края август 2017 г. бенчмаркът на БФБ-София SOFIX намалява с 1,37 % до 705,4 спрямо предходния месец при ръст от 20,3 % спрямо края на миналата година
- През юли 2017 г. нетната печалба на банковата система възлиза на 790 млн. лева и намалява с 13,1 % на годишна база в резултат на свития нетен оперативен доход и еднократния ефект от продажбите на акциите, притежавани от търговските банки във VISA през 2016 г.

Съдържание

I. ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни	5
Евро зона	5
Обединено кралство	5
САЩ	6
Япония	6
Китай	7
Политика на Централните банки	7
ЕЦБ	7
Английска централна банка	7
Федерален резерв на САЩ	8
Централна банка на Япония	8
Китайска народна банка (КНБ)	8
Международни цени на борсови стоки	9
Петрол	9
Метали	9
Селскостопански продукти	10

II. БЪЛГАРИЯ

Външен сектор	11
Платежен баланс	11
Преки чуждестранни инвестиции	12
Външна търговия	13
Брутен външен дълг	14
Международни резерви	14
Реален сектор	15
Брутен вътрешен продукт	15
Бизнес климат	16
Наблюдение на потребителите	17
Индекс на промишленото производство	17
Търговия на дребно	18
Строителство	18
Туризм	19
Безработица	19
Инфлация	20
Индекси на цените на производител в селското стопанство	21
Общ индекс на цените на производител в промишлеността	22
Фискален сектор	23
Бюджетно салдо	23
Държавен дълг	24
Паричен сектор	25
Капиталов пазар	26
Банков сектор	26
Приложение	29
Дефиниции и методологически бележки	46

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

През второ тримесечие 2017 г. икономиката на еврозоната нараства с 0,6 % на тримесечна база и с 2,3 % на годишна база. Безработицата в еврозоната остана непроменена на 9,1 % през юли на 2017 г. През август 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличават с 1,5 % на годишна база

Икономиката на еврозоната се увеличи с 0,6 % на тримесечна база за второ тримесечие на 2017 г. Растежът се увеличи основно от потреблението на домакинствата, фиксираните инвестиции и износа. Сред най-големите икономики в Еврозоната растежът на БВП се повишава в Испания; запазва се непроменен във Франция и Италия; и се забавя в Германия. На годишна база икономиката се е увеличила с 2,3 %, над предишната оценка от 2,2 %. Безработицата в еврозоната остана непроменена на 9,1 % през юли на 2017 г., същото като през предходния месец и в съответствие с пазарните очаквания. Това е най-ниската безработица от февруари 2009 г. Година по-рано безработицата е била по-висока на ниво от 10 %. През август 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличават с 1,5 % на годишна база спрямо постигнатото увеличение от 1,3 % през предходния месец. Това е най-високата инфлация от април, засилена от скока на цените на енергията. Годишната базова инфлация, която изключва цените на енергията и непреработените храни и тютюневи изделия, и на база на която ЕЦБ разглежда своите политически решения, запази нивото си от месец юли от 1,2 %. През юли 2017 г. индустриалното производство в еврозоната се е увеличило с 3,2 % на годишна база през юли 2017 г., след възходящо ревизирано увеличение от 2,8 % през юни. Продукцията нарасна с по-бързи темпове за междинни, капиталови и дълготрайни потребителски стоки. Сред най-големите икономики в Еврозоната продукцията нараства в Германия (3,9 %), Франция (3,6 %), Италия (4,4 %) и Испания (1,9 %). На месечна база индустриалното производство отбелязва ръст от 0,1 %, като се възстановява от 0,6 % спад през юни. През юли 2017 г. търговският излишък в еврозоната се сви до 23,2 млрд. евро спрямо 24,8 млрд. евро за съответния месец на предходната година. Износът се е увеличил с 6,1 % спрямо предходната година до 177,7 млрд. евро, докато вносът е нараснал с 8,2 % до 154,6 млрд. евро. За периода януари-юли 2017 г. излишъкът в търговията се сви до 130,2 млрд. Евро от 154,1 млрд. евро спрямо същия период на 2016 г.

Обединено кралство

През второ тримесечие 2017 г. икономиката на Великобритания нараства с 1,7 % на годишна база. През август 2017 г. потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 2,9 % на годишна база спрямо 2,6 % през предходния месец. През второ тримесечие на 2017 г. процентът на безработица в Обединеното кралство се понижи до 4,3 % спрямо 4,6 % за първо тримесечие на 2017 г.

Британската икономика е нараснала с 1,7 % на годишна база през второто тримесечие на 2017 г. Това е най-ниският годишен темп на растеж от второто тримесечие на миналата година, тъй като разходите на домакинствата нарастват с по-малки темпове, а инвестициите в бизнеса се задържат. През август 2017 г. потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 2,9 % на годишна база спрямо 2,6 % през предходния месец. Увеличаването на цените на дрехите и моторните горива беше основният фактор за увеличението. Годишният темп на основната инфлация, който изключва цените на енергията, храните, алкохола и тютюна, се повиши до 2,7 %. През юли 2017 г. дефицитът на Обединеното кралство в търговията със стоки и услуги бе почти непроменен на 2,87 млрд. британски лири спрямо отчетеното намаление с 2,91 млрд. британски паунда през юни. През месец юли 2017 г. вносът спадна с 0,2 % до 52,50 млрд. британски лири, а износът спада с 0,2 % до 49,63 млрд. британски лири. През второ тримесечие 2017 г. търговският дефицит се е увеличил с 0,4 млрд. британски лири спрямо отчетения обем от 8,6 млрд. британски лири към края на първо тримесечие поради разширяването на дефицита по търговията със стоки с 1,1 млрд. британски лири, частично компенсиран от разширяването на търговския в излишък от услуги с 0,7 млрд. британски лири. През второ тримесечие на 2017 г. процентът на безработица в Обединеното кралство се понижи до 4,3 % спрямо 4,6 % за първо тримесечие на 2017 г. и под пазарните очаквания от 4,4 %. Междувременно коефициентът на заетост достигна нов връх от 75,3 %. Потребителските

цени в Обединеното кралство отбелязаха ръст от 2,9 % на годишна база през август 2017 г., което надхвърля очакванията на пазара от 2,8 % и след отчетните 2,6 % през предходния месец. Увеличаването на цените на дрехите и моторните горива беше основният фактор за увеличението. Годишният темп на основната инфлация, който изключва цените на енергията, храните, алкохола и тютюна, се повиши до 2,7 %, и също е над пазарния консенсус от 2,5 %. През юли 2017 г. дефицитът в търговията със стоки и услуги на Обединеното кралство бе почти непроменен и възлиза на 2,87 млрд. британски лири през юли 2017 г., в сравнение с намалението с 2,91 млрд. британски лири отчетено през юни. През месец юли вносът спадна с 0,2 % до 52,50 млрд. британски лири, а износът намалява с 0,2 % до 49,63 млрд. британски лири. През второ тримесечие 2017 г. търговският дефицит се увеличи с 0,4 млрд. британски лири спрямо 8,6 млрд. британски лири през първо тримесечие 2017 г. поради нарастването на дефицита в търговията със стоки с 1,1 млрд. британски лири, което частично се компенсира от разширяването на търговията в излишък от услуги с 0,7 млрд. британски лири.

САЩ

През август 2017 г. индустриалното производство в САЩ се сви с 0,9 % след като урагана Харви удари крайбрежието на Тексас. Това доведе и до свиване на продажбите на дребно до 0,2 %

През август 2017 г. индустриалното производство в САЩ се сви с 0,9 % след възходящата ревизия и отчетено увеличение 0,4 % през юли. Това е първият спад в промишленото производство от януари и най-големият от май 2009 г. През август урагана Харви удари крайбрежието на Тексас и се очакваше това да доведе до спад на производството $\frac{3}{4}$ процентни пункта. През август 2017 г. продажбите на дребно в САЩ неочаквано намаляват с 0,2 % след ревизирания ръст от 0,3 % през юли. Това е първият спад в продажбите на дребно от февруари, тъй като продажбите на автомобили са намалели с 1,6 %, в резултат на удара на урагана Харви. С изключение на автомобилите продажбите на дребно са се увеличили с 0,2 % на месечна база. Заявления за обезщетения за безработица, се е увеличил с 62 хил. до 298 хил. през седмицата, приключваща на 2 септември 2017 г., доста над пазарните очаквания от 241 хил. души. Това е най-високата седмична стойност спрямо седмицата, приключила на 18 април 2015 г., в резултат на влиянието на урагана Харви. През август 2017 г. индексът на PMI за непроизводствени ISM за САЩ нарасна до 55,3 от 53,9 през юли, в сравнение с пазарните очаквания от 55,4. Наблюдава се подобрение в производството, новите поръчки и заетостта, докато материалните запаси се забавят при увеличен ценови риск. Очакванията на доставчиците са за подобряване на бизнес условията. През юли 2017 г. търговският дефицит в САЩ се е увеличил леко до 43,7 млрд. щатски, след като през юни отчита намаление от 43,5 млрд. щатски долара, при пазарни очаквания за по-голям дефицит от 44,6 млрд. щатски долара. Износът спадна с 0,3 %, а вносът спадна с 0,2 %. Търговският недостиг с Китай достигна 11-месечен връх, а този с ЕС беше най-висок за 8 месеца. През август 2017 г. потребителското доверие за САЩ възлиза на 96,8 спрямо предварителната оценка от 97,6 и в сравнение с окончателните данни за юли от 93,4. Очакванията за поиндексите в рамките на текущите условия са по-ниски от очакваните по-рано. През август 2017 г. американското правителство отчете бюджетен дефицит от 108 милиарда щатски долара, в сравнение с дефицит от 107 милиарда щатски долара за същия месец на предходната година и под пазарните очаквания за дефицит от 119,5 милиарда щатски долара.

Япония

През второ тримесечие 2017 г. БВП на Япония нараства с 1 % на годишна база

През второ тримесечие 2017 г. японската икономика се повиши с 0,6 % тримесечна база под предварителните оценки за увеличение с 1,0 %. Разходите за бизнеса нараснаха много по-бавно от очакваното, а частното потребление нарасна малко по-малко, отколкото се очакваше. Въпреки това Япония поддържа растеж за шесто поредно тримесечие - най-дългият период на икономически растеж от 2006 г. насам. На годишна база икономиката се е увеличила с 2,5 %, много по-слабо от предварителните оценки за 4,0 %, но по-високо от отчетения в края на март растеж от 1,5 %. През август 2017 г. търговският баланс на Япония се понижи до 113,64 млрд. йени спрямо отчетения дефицит от 34,62 млрд. йени за същия месец на предходната година. Износът е нараства с 18,1 % на годишна база до 6,278 млрд. йени, докато вносът се увеличава с 15,2 % до 6164,4 млрд. йени.

Китай

През август 2017 г. потребителските цени на Китай нараснаха с 1,8 % на годишна база след увеличение от 1,4 % през юли

Потребителските цени на Китай нараснаха с 1,8 % на годишна база през август на 2017 г., след увеличение от 1,4 % през юли, докато очакванията на пазара бяха за 1,6 %. Това е най-високата инфлация от януари, тъй като разходите за нехранителни стоки се повишиха с по-бързи темпове, а разходите за храна намаляха много по-малко в сравнение с предходния месец. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,4 %, след като поскъпнаха с 0,1 % в сравнение с предходния месец, и малко над очакванията - с 0,3 %. През август 2017 г. търговският излишък на Китай спадна до 41,99 млрд. долара през от 50,23 млрд. долара за същия месец на предходната година и под пазарния консенсус от 48,60 милиарда долара. През август 2017 г. продажбите нараснаха с 5,5 % на годишна база до 199,22 млрд. долара, като забавяха ръста от 7,2 % през предходния месец, докато пазарите имаха очаквания за 6,0 %. Това беше най-слабото увеличение на износа, тъй като през февруари спадът от 2 % се дължи на омокотяване на търсенето в световен мащаб. Вносът се е увеличил с 13,3 %, след 11-процентно увеличение спрямо предходния месец до 157,19 млрд. долара и над 10 % ръст. Той бележи десети пореден месец на растеж. Търговският излишък в САЩ, най-големият експортен пазар в Китай, се увеличи до 26,23 млрд. USD от 25,20 млрд. USD през юли. Това е най-високият излишък от септември 2015 г.

Политика на централните банки

ЕЦБ

На 7 септември 2017 г. ЕЦБ обяви, че запазва своя процент на рефинансиране от 0 % и потвърди, че покупките на нетни активи са планирани да се движат със сегашната месечна ставка от 60 милиарда евро до края на декември 2017 г., като посочи, че инфлацията ще продължи е много важна за развитието на паричното предлагане

През есента Управителният съвет на ЕЦБ обмисли бъдещите ходове на своята парична политика и по-специално стратегията си за покупка на активи, която надхвърля обсъждания в момента хоризонт. На 7 септември 2017 ЕЦБ обяви, че поддържа своя референтен лихвен процент на рефинансиране на 0 % и потвърди, че покупките на нетни активи са планирани да се движат в съответствие с настоящия месечен темп от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г., заявявайки, че от много съществена степен за паричното предлагане ще продължава да бъде поддържането на инфлацията. ЕЦБ повиши прогнозата си за БВП за 2017 г. до 2,2 %, най-бързият темп от 2007 г. насам спрямо 1,9 % през юни, докато прогнозата за инфлацията за тази година остана непроменена с 1,5 %. Прогнозата за ХИПЦ за 2018 г. се понижи до 1,2 % (от 1,3 %); а за 2019 г. тя е намалена до 1,5 % (от 1,6 %) на база на силното евро. Лихвеният процент в еврозоната е средно 2,08 % от 1998 г. до 2017 г., достигайки височина от 4,75 % през октомври 2000 г. и рекордно ниско ниво от 0 % през март 2016 г.

Английска централна банка

На 14 септември 2017 г. Английската централна банка обяви, че поддържа базовия лихвен процент на ниво от 0,25 %, както се очакваше

На 14 септември 2017 г. Английската централна банка обяви, че запазва банковия лихвен процент на рекордно ниско ниво от 0,25 %, както се очакваше. Оценките за крайното частно търсене са по-меки от очакваното, като възстановяването остава скромно. Също така, Комитетът по управление на паричната политика гласува единодушно да задържи нивото на покупките на държавни облигации в Обединеното кралство на 435 млрд. паунда, а запасите от покупки на корпоративни облигации с цел нетърговски инвестиции на стойност 10 млрд. паунда. Политиците се съгласиха, че ако икономиката продължи да расте и основният инфлационен натиск се продължи да се повишава, ще се наложи известно оттегляне на монетарния стимул, което вероятно ще се случи през следващите месеци.

Федерален резерв на САЩ

Референтният лихвен процент в САЩ се поддържа на 1,25 %. Федералният резерв обяви, че планира през октомври 2017 г. да продаде част от активите от баланси си, който към момента има балансово число от 4,5 трлн. долара

Федералният резерв запази целевия диапазон на лихвения процент на федералните си фондове непроменен от 1 % до 1,25 %, както се очакваше. Комитетът по паричната политика прогнозира по-висок растеж на БВП, както и по нататъшно увеличение на лихвите през тази година, докато основната очакванията за базисната инфлация са за по-ниски стойности. Освен това Федералният резерв обяви, че ще започне да намалява баланса от 4,5 трилиона долара през октомври. Инфлационната несигурност подкрепя постепенното повишаване на лихвения процент на федералните фондове според председателят на Федералния резерв г-жа Йеллен в реч в срещата на Националната асоциация за стопанска икономика (NABE). Прилагането на постепенен подход е особено подходящо в светлината на умерената инфлация и ниския неутрален реален лихвен процент, което означава, че FOMC ще има само ограничен обхват за намаляване на процента на федералните фондове, в случай, че икономиката бъде засегната от някакъв неблагоприятен шок. От друга страна, нарастването на работната заплата продължава да надхвърля по-дългосрочния темп, който би бил достатъчен средно за осигуряване на работни места за нови участници на пазара на труда. Така, без допълнително, макар и скромно увеличение на ставката на федералните фондове във времето, съществува риск пазарът на труда да прегрее, което може да създаде инфлационен проблем, който трудно може да бъде преодолян, без да се стигне до рецесия. Продължаващата монетарна политика на улеснения би могла също да доведе до увеличаване на ливъриджа и други развития, с неблагоприятни последици за финансовата стабилност.

Централна банка на Япония

През септември 2017 г. централната банка на Япония запази основния си краткосрочен лихвен процент на -0,1 %

През септември 2017 г. японската централна банка запази основния си краткосрочен лихвен процент на -0,1 %. Това се случи часове след като Федералният резерв обяви план за продажба на част от активите в баланса си от октомври. Полисимейкърите също така запазиха десетгодишната си цел за доходност на държавните облигации около нула процента и запазиха оптимистичния си поглед върху частното потребление и икономиките в чужбина. Що се отнася до размера на японските държавни облигации (JGB), които ще бъдат закупени, Банката ще извърши покупки при годишен темп на нарастване от около 80 трилиона йени. Японската централна банка също така реши да закупи фондове, търгувани на борсата (ETFs) и инвестиционни тръстове за инвестиции в недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че сумите им да се увеличават с годишни темпове, съответно от около JPY 6,0 трилиона и около JPY 90 милиарда. Що се отнася до CP и корпоративните облигации, Банката ще запази неизплатените си суми съответно на JPY 2,2 трилиона и съответно JPY 3,2 трилиона. Новият член на борда Гоуши Катаока (Goushi Kataoka) се противопостави на решението на Централната банка на Япония да запази целите си за лихвените проценти, като каза, че текущата парична политика е недостатъчна, за да се постигне инфлация до 2 % през фискалната 2019 г.

Китайска народна банка (КНБ)

КНБ поддържа референтен лихвен процент на ниво от 4,35 %

КНБ продължава своята политика на предпазливост по отношение на промените на нивата на лихвените проценти. КНБ поддържа референтният лихвен процент на ниво от 4,35 %. Лихвеният процент в Китай възлиза на 6,19 % за периода от 1996 г. до 2017 г., като през юни 1996 г. достига върхова стойност от 10,98 % и рекордно ниско ниво от 4,35 % през октомври 2015 г. Тримесечният междубанков лихвен процент на КНБ спадна до 4,71 % на 25 септември 2017 г. от 4,90 % през предходния ден. Междубанковият курс в Китай поддържа средно ниво от 3,68 % за периода от 2002 г. до 2017 г., достигайки висока стойност от 9,89 % през юни 2013 г. и рекордно ниско ниво от 0 % през април 2003 г. През септември 2017 г. КНБ запази реверсивният лихвен процент по репо-сделките в на ниво 2,45 % спрямо август 2017 г. Реверсивният лихвен процент по репо-сделките в Китай се поддържа ниво от 3,12 % за периода от 2012 г. до 2017 г., достигайки висока стойност от 4,40 % през юли 2013 г. и рекордно ниска стойност от 2,25 % през октомври 2015 г.

Международни цени на борсови стоки

Петрол

През септември 2017 г. на международните пазари цената на суровия петрол нарасна до 52,31 USD/BBL, на суровия петрол „Брент“ се увеличи до 58,89 USD/BBL, а на природния газ до 2,93 USD/MMBtu

На международните пазари цената на суровия петрол нарасна с 0,41 USD/BBL или 0,79 % до 52,31 USD/BBL на 27 септември, 2017 г. спрямо от 51,88 USD/BBL на предишната търговска сесия. Ретроспективно, суровият петрол достига най-високата стойност от 145,31 USD/BBL през юли 2008 г. и рекордно ниско ниво от 1,17 USD/BBL през 1946 г. Суровият петрол е най-активно търгуваната стока в света.

Цената на суровия петрол „Брент“ се увеличи 0,16 USD / BBL или 0,27 % до 58,89 USD/BBL на 27 септември 2017 г. спрямо 58,64 USD / BBL на предишната търговска сесия. Суровият петрол "Брент" достига върхово ниво от 145,61 USD / BBL през юли 2008 г. и рекордно ниско ниво от 2,23 USD / BBL през май 1970 г. Суровият петрол „Брент“ е основна референтна цена за покупки на петрол в световен мащаб. Докато „Брент“ се добива от Северно море, производството на петрол, произхождащо от Европа, Африка и Близкия изток е прието да се оценява спрямо този петрол.

Цената на природния газ се увеличи с 0,01 USD/MMBtu или с 0,37 % до 2,93 USD/MMBtu на 27 септември 2017 г. спрямо постигнатите 2,92 USD/MMBtu на предишната търговска сесия. Ретроспективно, през декември 2005 г. природният газ достига 15,39 USD/MMBtu и рекордно ниско ниво от 1,02 USD/MMBtu през януари 1992 г. Природният газ представлява почти една четвърт от потреблението на енергия в САЩ. Фючърсният договор за природен газ на NYMEX Division се използва широко като референтна цена. Фючърсният договор се търгува в единици от 10 000 милиона британски термични единици (mmBtu). Цената се базира на доставката в Хенри Хъб в Луизиана, връзката между 16 вътрешно- и между-държавни газопроводни системи за природен газ, които черпят доставки от газовите находища в района. В България, "Булгаргаз" прогнозира поевтиняване на природния газ с 6 % от 1 октомври. Прогнозната цена на синьото гориво за четвъртото тримесечие на 2017 г. е 347,99 лв. на 1000 куб. м (без пренос, акциз и ДДС). Това представлява намаление с 22,22 лв. на 1000 куб. м в сравнение с прилаганата към момента цена. Намалението се дължи на по-ниския курс на лева спрямо щатския долар.

Метали

През септември 2017 г. на международните пазари цената на стоманата се увеличи до 3,933 юана/MT. Цената на медта нарасна до 2,92 USD/LB

Цената на стоманата се увеличи с 21 юана/MT или 0,54 % до 3,933 юана/MT на 26 септември 2017 г. спрямо от 3,912 юана/MT през предишната търговска сесия. През септември 2017 г. стоманата достига 4440 юана/MT и рекордно ниско ниво от 1750 юана/MT през февруари 2016 г. Стоманата е сплав от желязо и други елементи, предимно въглерод. Стоманата е един от най-важните материали в света, използвани в строителството, автомобилите и всички видове машини и уреди. Най-големият производител на сурова стомана е Китай, следван от Европейския съюз, Япония, САЩ, Индия, Русия и Южна Корея. Най-големите производители на желязна руда са: Китай, Австралия, Бразилия, Индия, Русия, Украйна и Южна Африка. Стандартната контактна тежест е 65 тона.

Цената на медта нараства с 0,01 USD / LB или 0,47 % до 2,92 USD / LB на 27 септември спрямо 2,90 на предишната търговска сесия. През февруари 2011 г. цената на медта достигна 4,58 USD / LB и рекордно ниско ниво от 1,94 USD / LB през януари 2016 г. Чили представлява над една трета от световното производство на мед, следван от Китай, Перу, САЩ, Австралия, Индонезия, Замбия, Канада и Полша. Основните износители на медни руди и концентрати са Чили, Перу, Индонезия, Австралия, Канада, Бразилия, Казахстан, САЩ, Аржентина и Монголия. Най-големите вносители на мед са Китай, Япония, Индия, Южна Корея и Германия. Участниците на пазара на мед използват COMEX дивизията на висококачествени медни фючърси и опции за смекчаване на ценовия риск. Медта е третият най-широко използван метал в света след желязото и алуминия и се използва главно в силно циклични отрасли и производството на промишлени машини. Печелившото извличане на метала зависи от икономически ефективните добивни техники с голям обем, а доставките са чув-

ствителни към политическата ситуация, особено в онези държави, в които добиването на мед е контролирано от правителствени предприятия.

Селскостопански продукти

През септември 2017 международната цена на пшеницата е намаляла с 2,29 USDd /BU или 0,50 % до 451,54 USDd/BU. Тенденциите при цената на другите зърнени култури са противоречиви

Международната цена на пшеницата е намаляла с 2,29 USDd/BU или 0,50 % до 451,54 USDd/BU на 27 септември 2017 спрямо 454,79 USDd/BU през предишната търговска сесия. През февруари 2008 г. пшеницата достига 1194,50 USDd/BU и рекордно ниско ниво от 192 USDd/BU през юли 1999 г. Европейският съюз, Китай, Индия, САЩ и Русия са най-големите производители на пшеница в света. САЩ са най-големият износител на пшеница (27 % от общия износ), следвани от Европейския съюз (17 %), Австралия (14 %) и Канада (13 %). Фючърсите за пшеница са достъпни за търговия в Чикагския борд на търговията (CBOT®), създаден през 1848 г. и е водещ борсов пазар на фючърси.

Допълнително, цената на пшеницата на борсата в Чикаго се повишава с 1,18 долара до 151,90 щд/тон, царевичата е с минус 0,24 долара до 134,48 щд/т, а соевият шрот и соята тръгнаха нагоре и се котираха на съответно 302,40 и 353,92 щд/тон. В Будапеща тенденцията в котировките е по-противоречива - мелничарската пшеница се понижи с 3,49 лева за седмицата до 282,65 лв/тон, при фуражната пшеница движението надолу беше приблизително същото минус 3,36 лева до 272,85 лв/тон, а при царевичата имаше известно покачване от 6,34 лева до 290,82 лв/тон. Маслодайният слънчоглед отново е рекордьор в пониженията и спадна с над 20,00 лева до 599,61 лв/тон. На борсата в Париж цената на рапицата е надолу с 4,50 евро и се търгува на 365,00 евро/тон. В Ротердам нерафинираното слънчогледово олио отново се качва на 10,00 долара до 815 щд/т, а рафинираната захар в Лондон поевтинява с 6,80 долара до 371,40 щд/тон.

БЪЛГАРИЯ

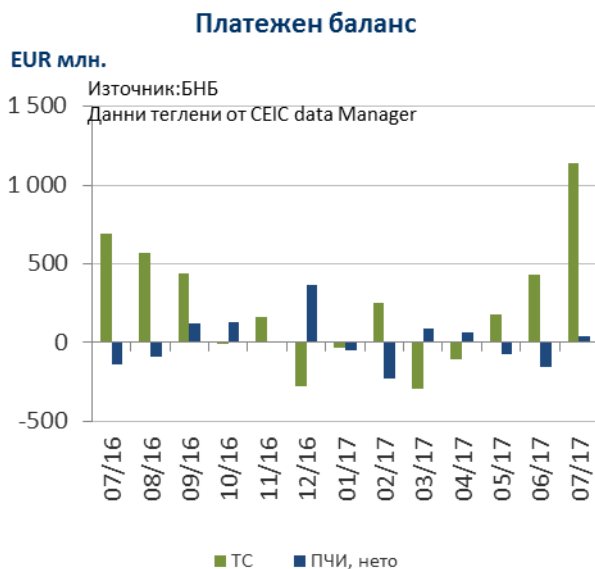
ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

За януари – юли 2017 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1835,8 млн. евро (3,7 % от БВП) при излишък от 2602,4 млн. евро (5,5 % от БВП) за януари – юли 2016 г.

По данни на БНБ текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 1216,5 млн. евро при излишък от 813,5 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1835,8 млн. евро (3,7 % от БВП) при излишък от 2602,4 млн. евро (5,5 % от БВП) за януари – юли 2016 г. За юли 2017 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 1140,7 млн. евро, при излишък от 690,3 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 1568,4 млн. евро (3,2 % от БВП) при излишък от 1667,2 млн. евро (3,5 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Търговското салдо за юли 2017 г. е положително в размер на 58,5 млн. евро при дефицит от 0,7 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 1177 млн. евро (2,4 % от БВП) при дефицит от 560,3 млн. евро (1,2 % от БВП) за същия период на 2016 г. Износът на стоки е 2371 млн. евро за юли 2017 г., като се повишава с 322 млн. евро (15,7 %) в сравнение с този за юли 2016 г. (2049 млн. евро).

За януари – юли 2017 г. износът е 14 746,5 млн. евро (29,8 % от БВП), като нараства с 1969,1 млн. евро (15,4 %) в сравнение с този за същия период на 2016 г. (12 777,4 млн. евро, 27 % от БВП). Износът за януари – юли 2016 г. намалява на годишна база с 1,3 %. Вносът на стоки за юли 2017 г. е 2312,6 млн. евро, като нараства с 262,9 млн. евро (12,8 %) спрямо юли 2016 г. (2049,7 млн. евро). За януари – юли 2017 г. вносът е 15 923,4 млн. евро (32,2 % от БВП), като се увеличава с 2585,8 млн. евро (19,4 %) спрямо същия период на 2016 г. (13 337,6 млн. евро, 28,2 % от БВП). Вносът за януари – юли 2016 г. намалява на годишна база със 7 %. Салдото по услугите е положително в размер на 736,6 млн. евро при положително салдо от 701,9 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е положително в размер на 1877,2 млн. евро (3,8 % от БВП) при положително салдо от 1657,6 млн. евро (3,5 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за юли 2017 г. е положително в размер на 44,5 млн. евро при отрицателно салдо от 83,4 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 261 млн. евро (0,5 % от БВП) при отрицателно салдо от 637,8 млн. евро (1,3 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 301,2 млн. евро при положително салдо от 72,4 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е положително в размер на 1129,2 млн. евро (2,3 % от БВП) при положително салдо от 1207,6 млн. евро (2,5 % от БВП) за същия период на 2016 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 75,8 млн. евро при положителна стойност от 123,2 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. капиталовата сметка е положителна – 267,4 млн. евро (0,5 % от БВП), при положителна стойност от 935,2 млн. евро (2 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Финансовата сметка за юли 2017 г. е положителна в размер на 724,3 млн. евро при положителна стойност от 456,7 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. финансовата сметка е положителна – 331,8 млн. евро (0,7 % от БВП), при положителна стойност от 2201,8 млн. евро (4,6 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Преки инвестиции, представена съгласно изискванията на шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция, е положително в размер на 36 млн. евро при отрицателно салдо от 137 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 318,3 млн. евро (0,6 % от БВП) при отрицателно салдо от 872 млн. евро (1,8 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвестиции – активи се увеличават с 39 млн. евро при намаление с 26,4 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те

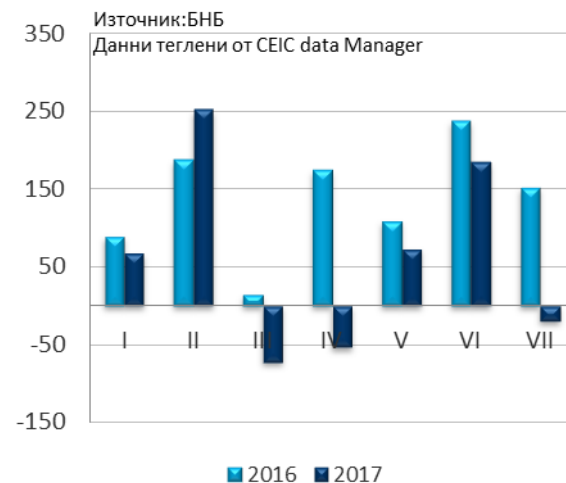
се увеличават със 179,3 млн. евро (0,4 % от БВП) при ръст от 213,4 млн. евро (0,5 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвестиции – пасиви нарастват с 3 млн. евро при увеличение със 110,6 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те нарастват с 497,6 млн. евро (1 % от БВП) при увеличение с 1085,4 млн. евро (2,3 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Салдото по статия Портфейлни инвестиции е положително в размер на 333,2 млн. евро при отрицателна стойност от 69 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е положително в размер на 1031,6 млн. евро (2,1 % от БВП) при отрицателно салдо от 1132,3 млн. евро (2,4 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – активи за юли 2017 г. се понижават със 17,9 млн. евро при намаление с 64,3 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те се повишават с 490,7 млн. евро (1 % от БВП) при намаление от 82,9 млн. евро (0,2 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – пасиви за юли 2017 г. намаляват с 351,1 млн. евро при увеличение с 4,7 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. портфейлните инвестиции – пасиви се понижават с 540,9 млн. евро (1,1 % от БВП) при увеличение с 1049,4 млн. евро (2,2 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Други инвестиции е положително в размер на 577,6 млн. евро при положително салдо от 16,7 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 302,1 млн. евро (0,6 % от БВП) при положително салдо от 1784 млн. евро (3,8 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Други инвестиции – активи нарастват с 473,7 млн. евро при увеличение със 17,8 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те се повишават с 51,7 млн. евро (0,1 % от БВП) при увеличение с 1670,3 млн. евро (3,5 % от БВП) за същия период на 2016 г. Други инвестиции – пасиви за юли 2017 г. се понижават със 103,9 млн. евро при увеличение с 1,1 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те нарастват с 353,8 млн. евро (0,7 % от БВП) при понижение със 113,7 млн. евро (0,2 % от БВП) за същия период на 2016 г. Резервните активи на БНБ се понижават с 209,3 млн. евро през отчетния месец при увеличение с 661,3 млн. евро за юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. те намаляват с 36,2 млн. евро (0,1 % от БВП) при повишение с 2491,9 млн. евро (5,3 % от БВП) за същия период на 2016 г. Статия Грешки и пропуски, нето е отрицателна в размер на 492,2 млн. евро при отрицателна стойност от 356,7 млн. евро за юли 2016 г. По предварителни данни за януари – юли 2017 г. статията е отрицателна в размер на 1504 млн. евро (3 % от БВП) при отрицателна стойност от 400,6 млн. евро (0,8 % от БВП) за същия период на 2016 г.

Преки чуждестранни инвестиции

За януари – юли 2017 г. преките инвестиции в страната възлизат на 431,8 млн. евро (0,9 % от БВП), като са по-ниски с 534,8 млн. евро (55,3 %) спрямо януари – юли 2016 г. (966,6 млн. евро, 2 % от БВП)

По предварителни данни на БНБ преките инвестиции в страната за януари – юли 2017 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, възлизат на 431,8 млн. евро (0,9 % от БВП), като са по-ниски с 534,8 млн. евро (55,3 %) спрямо януари – юли 2016 г. (966,6 млн. евро, 2 % от БВП). През юли 2017 г. те намаляват с 19,2 млн. евро, при увеличение със 152,4 млн. евро за юли 2016 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е отрицателен и възлиза на 17,8 млн. евро за януари – юли 2017 г. Той е по-нисък с 397,7 млн. евро от дяловия капитал за януари – юли 2016 г., който е положителен, в размер на 380 млн. евро. Нетните постъпления от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти са 5,6 млн. евро, при 54,4 млн. евро за януари – юли 2016 г. По страни, най-голям дял в инвестициите в недвижими имоти имат Русия (2,7 млн. евро, 47,6 % от общия размер за януари – юли 2017 г.), Украйна (0,7 млн. евро, 13,2 %) и Казахстан (0,5 млн. евро, 8,2 % от общия размер за периода). По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е отрицателна и възлиза на 10,5 млн. евро за януари – юли 2017 г., при положителна стойност от 310,3 млн. евро за януари – юли 2016 г. За януари – юли 2017 г. подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по

Преки инвестиции:
Януари - Юли 2016/2017

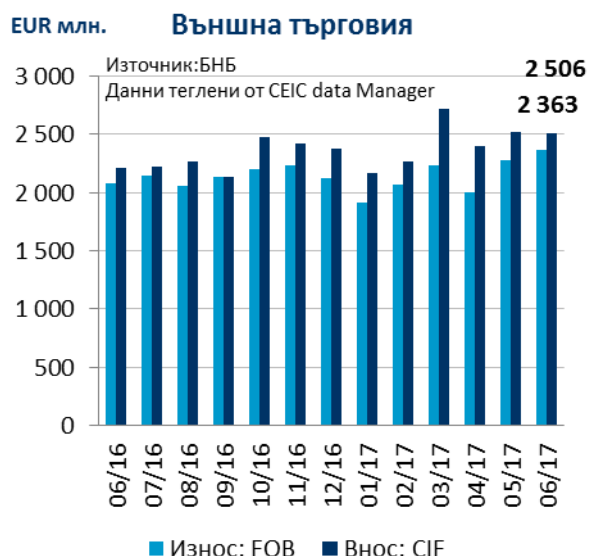
финансови, облигационни и търговски кредити) е в размер на 460 млн. евро, при 276,4 млн. евро за януари – юли 2016 г. Най-големите нетни преки инвестиции в страната за януари – юли 2017 г. са от Холандия (392,1 млн. евро) и Швейцария (71,3 млн. евро). По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за януари – юли 2017 г. нарастват със 113,5 млн. евро, при увеличение с 94,6 млн. евро за януари – юли 2016 г. През юли 2017 г. те се повишават с 16,8 млн. евро, при нарастванес 15,3 млн. евро за юли 2016 г.

Външна търговия

За Януари – Юни 2017 г. износът (FOB) възлиза на 12868,1 млн. евро, при 11238,2 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1629,9 млн. евро (14,5 %)

По данни на БНБ за Януари – Юни 2017 г. износът (FOB) възлиза на 12868,1 млн. евро, при 11238,2 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1629,9 млн. евро (14,5 %). Основен принос за увеличението на износа за периода Януари – Юни 2017 г. имат групите цветни метали – с 682,3 млн. евро (94,4 %), др. инвестиционни стоки – с 281,0 млн. евро (32,0 %) и петролни продукти – с 178,3 млн. евро (26,3 %). Намалява износът на групата Суровини за производство на храни – с 168,5 млн. евро (-21,8 %). По стокови групи най-голямо увеличение на износа за Януари – Юни 2017 г. на годишна база се наблюдава при групите Мед и изделия от мед – с 635,3 млн. евро (102,7 %) и Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация – с 220,6 млн. евро (25,1 %). Износът намалява при групите Житни растения – с 113,8 млн. евро (-33,1 %) и Руди, шлаки и пепели – 55,0 млн. евро (-20,6 %). Износът за Европейския съюз се увеличава на годишна база с 848,3 млн. евро (11,3 %), като делът му в общия износ намалява от 66,8 % на 64,9 %. Най- много на годишна база нараства износът за Германия – с

294,4 млн. евро (19,8 %) и Белгия – с 242,1 млн. евро (99,4 %). Намалява износът за Италия – с 18,4 млн. евро (-1,6 %) и Испания – с 26,7 млн. евро (-10,5 %). Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава с 781,6 млн. евро (21,0 %), като делът му в общия износ нараства от 33,2 % за периода Януари – Юни 2016 г. на 35,1 % за същия период на 2017 г. Най – голям принос за увеличението на годишна база има износът за Турция – със 155,0 млн. евро (16,5 %), Русия – със 131,3 млн. евро (78,2 %) и Китай – с 95,5 млн. евро (44,3 %). Намалява износът за САЩ – с 12,6 млн. евро (-7,4 %), Швейцария – 6,7 млн. евро (-10,1 %) и Македония – с 1,1 млн. евро (0,6 %). Най- голям дял в общия износ има Германия (13,9 % от общия износ, 1783,4 млн.евро), Италия (8,7 % от общия износ, 1117,0 млн. евро), Турция (8,5 % от общия износ, 1095,7 млн. евро) и Румъния (8,0 % от общия износ, 1030,2 млн. евро). За Януари – Юни 2017 г. вносът (CIF) възлиза на 14570,5 млн. евро, при 12284,4 млн. евро за същия период на 2016 г., като нараства с 2286,1 млн. евро (18,6 %). Основен принос за увеличението на вноса (CIF) на годишна база имат групите суров петрол и природен газ – с 478,4 млн. евро (48,8 %) и руди – с 383,6 млн. евро (102,1 %). Намаляват вносът на групата кожи – с 9,4 млн. евро (-17,8 %). По стокови групи най-голямо увеличение на годишна база се наблюдава при Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация – с 681,1 млн. евро (48,6 %), руди, шлаки и пепели – с 383,6 млн. евро (102,1 %) и мед и изделия от мед – със 131,0 млн. евро (69,3 %). Вносът намалява при стоковите групи облекла и допълнения за облеклата, различни от трикотажните или плетените – с 5,5 млн. евро (-4,4 %) и Етерични масла, готови парфюмерийни или тоалетни продукти – с 4,4 млн. евро (-3,3 %). Вносът от Европейски съюз нараства на годишна база с 696,6 млн. евро (10,2 %), като делът му в общия внос намалява от 55,8 % за периода Януари – Юни 2016 г. на 51,9 % за същия период на 2017 г. Най-много нараства на годишна база вносът от Румъния – с 152,6 млн. евро (24,1 %), Германия – с 89,3 млн. евро (5,9 %) и Гърция – с 74,2 млн. евро (16,3 %). Вносът от държавите извън Европейски съюз нараства на годишна база с 1589,5 млн. евро (29,3 %), като делът му в общия внос нараства от 44,2 % за периода януари – юни 2016 г. на 48,1 % за същия период на 2017 г. Най-голям принос за увеличението на вноса на годишна база има този от Русия – с 423,2 млн. евро (39,1 %), Турция – с 138,6 млн. евро (18,2 %) и Сърбия – с 134,6 млн. евро (70,9 %). Намалява вносът от САЩ – с 10,5 млн. евро (-3,6 %). Най-голям дял в общия внос (CIF) има вносът от Германия (11,0 % от общия внос, 1606,0 млн. евро, Русия (10,3 % от

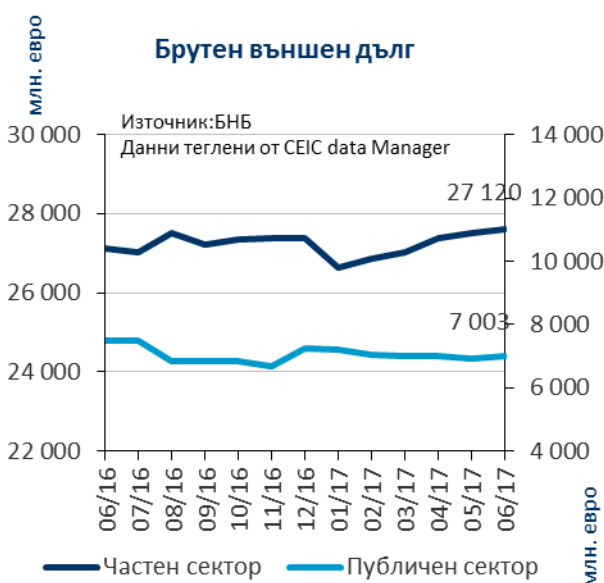

общия внос, 1504,2 млн. евро), Италия (7,5 % от общия внос, 1096,7 млн. евро) и Китай (7,3 % от общия внос, 1062,1 млн. евро.)

Брутен външен дълг

В края на юни 2017 г. брутният външен дълг е 34 615,4 млн. евро (70 % от БВП), което е с 27 млн. евро (0,1 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. и с 164 млн. евро (0,5 %) повече спрямо предходния месец

По данни на БНБ брутният външен дълг в края на юни 2017 г. е 34 615,4 млн. евро (70 % от БВП), което е с 27 млн. евро (0,1 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (34 642,5 млн. евро, 73,1 % от БВП). Дългът нараства с 4,1 млн. евро (0,01 %) спрямо юни 2016 г. (34 611,4 млн. евро, 73,1 % от БВП). В края на юни 2017 г. дългосрочните задължения са 26 245,5 млн. евро (75,8 % от брутният дълг, 53,1 % от БВП), като намаляват с 409,7 млн. евро (1,5 %) спрямо края на 2016 г. (26 655,2 млн. евро, 76,9 % от дълга, 56,3 от БВП). Дългосрочният дълг намалява със 779,8 млн. евро (2,9 %) спрямо юни 2016 г. (27 025,3 млн. евро, 57,1 % от БВП). Краткосрочните задължения възлизат на 8370 млн. евро (24,2 % от брутният дълг, 16,9 % от БВП) и нарастват с 382,7 млн. евро (4,8 %) спрямо края на 2016 г. (7987,2 млн. евро, 23,1 % от дълга, 16,9 % от БВП). Краткосрочният външен дълг нараства със 783,9 млн. евро (10,3 %) спрямо юни 2016 г. (7586 млн. евро, 16 % от БВП). Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на юни 2017 г. е 6394,7 млн. евро (12,9 % от БВП). Спрямо края на 2016 г. (6782,5 млн. евро, 14,3 % от БВП) той намалява с 387,8 млн. евро (5,7 %). Дългът на сектора се понижава със 189,6 млн. евро (2,9 %) спрямо юни 2016 г. (6584,3 млн. евро, 13,9 % от БВП). Външните задължения на сектор Банки са 4608 млн. евро (9,3 % от БВП). Те се повишават с 445 млн. евро (10,7 %) спрямо края на 2016 г. (4162,9 млн. евро, 8,8 % от БВП). Дългът на сектор Банки нараства с 829,9 млн. евро (22 %) спрямо юни 2016 г. (3778 млн. евро, 8 % от БВП). Външните задължения на Други сектори са 11 356,4 млн. евро (23 % от БВП). Те нарастват със 153,1 млн. евро (1,4 %) спрямо края на 2016 г. (11 203,3 млн. евро, 23,7 % от БВП). Дългът на сектора намалява със 125,1 млн. евро (1,1 %) спрямо юни 2016 г. (11 481,5 млн. евро, 24,2 % от БВП). В края на юни 2017 г. вътрешнофирменото кредитиране е 12 256,4 млн. евро (24,8 % от БВП), което е с 237,3 млн. евро (1,9 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (12 493,7 млн. евро, 26,4 % от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране намалява с 511,1 млн. евро (4 %) спрямо юни 2016 г. (12 767,5 млн. евро, 27 % от БВП). През януари – юни 2017 г. получените кредити и депозити от нерезиденти са 2521,6 млн. евро (5,1 % от БВП) при 3763,1 млн. евро (7,9 % от БВП) за януари – юни 2016 г. От тях 83,3 млн. евро (3,3 % от общия размер) са за сектор Държавно управление, 901,5 млн. евро (35,8 % от общия размер) за сектор Банки, 648,5 млн. евро (25,7 %) за Други сектори, а 888,3 млн. евро (35,2 %) са вътрешнофирмено кредитиране. През януари – юни 2017 г. извършените плащания по обслужването на брутният външен дълг са 2397,7 млн. евро (4,8 % от БВП) при 2954,2 млн. евро (6,2 % от БВП) за януари – юни 2016 г. Нетният външен дълг в края на юни 2017 г. е 2405,2 млн. евро, като намалява със 116,7 млн. евро (4,6 %) спрямо края на 2016 г. (2521,9 млн. евро). Понижението се дължи от една страна на нарастването на брутните външни активи (с 89,7 млн. евро, 0,3 %), а от друга – на намалението на брутният външен дълг (с 27 млн. евро, 0,1 %). Като процент от БВП нетният външен дълг възлиза на 4,9 % в края на юни 2017 г. при 5,3 % в края на 2016 г. Нетният външен дълг намалява с 1257,9 млн. евро (34,3 %) спрямо юни 2016 г. (3663,1 млн. евро, 7,7 % от БВП).

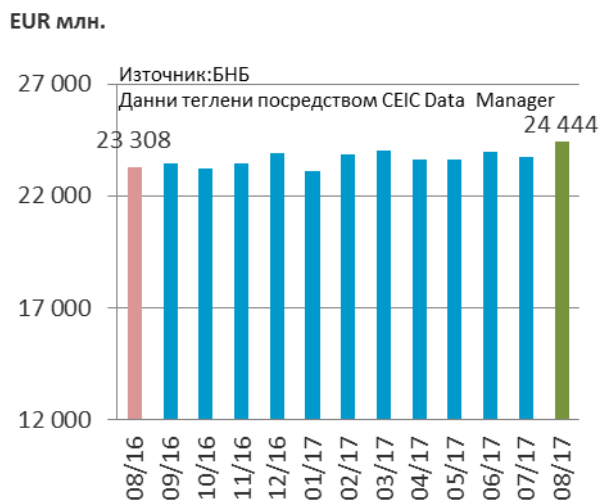
Международни резерви

През Август 2017 г., международните резерви на БНБ са в размер на 47,8 млрд. лв. (24,4 млрд. евро), като нарастват с 3,0 % на месечна база и 4,9 % на годишна база

По данни на БНБ през м. Август 2017 г., международните резерви на БНБ са в размер на 47,8 млрд. лв. (24,4 млрд. евро), като нарастват с 3,0 % на месечна база и 4,9 % на годишна база. За период от един месец паричните средства и предос-

тавени депозити в чужда валута нарастват с 4,68 % и с 51,5 % на годишна база и са в размер на 19,5 млрд. лева. Вложенията в монетарно злато и други инструменти в монетарно злато нарастват с 1,8 % на месечна база, при спад от 6,7 % на годишна база. В сравнение с предходния месец инвестициите в ценни книжа нарастват с 1,91 %, при спад от 14,1 % на годишна база, като към края на Август 2017 г. те са в размер на 25,6 млрд. лв. Банкнотите и монетите в обращение възлизат на 14,92 млрд. лева отчитайки ръст на месечна и годишна база респективно с 2,29 % и 12,0 %. Задълженията към банки и задълженията към правителството и бюджетни организации са в размер на 14,91 млрд. лв. и 10,72 млрд. лв., като отчитат ръст на месечна база от 6,59 % и 2,53 % респективно. В сравнение с предходния месец задълженията към други депозанти намаляват с 10,1 %, при ръст от 47,7 % на годишна база. Международната ликвидна позиция на България, определена като съотношение на краткосрочния външен дълг към международните резерви запазва стойността си висока от 286,4 %.

Чуждестранни резерви

РЕАЛЕН СЕКТОР

Брутен вътрешен продукт

По предварителни данни на НСИ през второто тримесечие на 2017 г. БВП възлиза на стойност 24 149 млн. лв., отчитайки ръст от 1 % на тримесечна база и 3,6 % на годишна по сезонно изгладени данни

По предварителни данни на НСИ произведеният брутен вътрешен продукт през второто тримесечие на 2017 г. възлиза на 24 149 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 405 лв. от стойността на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1,77564 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 13 600 млн. долара и съответно на 1 918 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 12 347 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 741 евро. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през второто тримесечие на 2017 г. възлиза на 20 837 млн. лв. по текущи цени. През второто тримесечие на 2017 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката увеличава равнището си с 0,2 процентни пункта спрямо същото тримесечие на предходната година до 4,1 %. Индустиалният сектор намалява относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 0,6 процентни пункта до 29,5 %. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, се увеличава до ниво от 66,4 % при 66,0 % през съответния период на предходната година. За крайното потребление през второто тримесечие на 2017 г. се изразходват 75,4 % от произведения БВП. Инвестициите (бруто образуване в основен капитал) формират 21,3 % от произведения БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е положително. През второто тримесечие на 2017 г. БВП нараства спрямо предходното тримесечие с 1,0 % според сезонно изгладените данни. Брутната добавена стойност в икономиката нараства с 0,9 %. По предварителни данни за второто тримесечие на 2017 г. крайното потребление нараства с 0,4 %, а бруто образуването в основен капитал - с 2,3 % спрямо предходното тримесечие. Износът и вносът на стоки и услуги увеличават равнището си спрямо предходното тримесечие - съответно с 2,0 и 1,1 %. БВП нараства с 3,6 % през второто тримесечие на 2017 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година според сезонно изгладените данни. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност се увеличава с 3,7 %. Динамиката на брутната добавена стойност се определя ос-

Ръст на БВП по тримесечия на годишна база, сезонно изгладени данни

новно от регистрирания растеж в: Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство - 4,0 %, Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване - 3,1 %, Операции с недвижими имоти - 3,0 %, Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности - 2,5 %. По отношение на компонентите на крайното използване основен принос за регистрирания положителен икономически растеж има крайното потребление с ръст от 4,2 %. Износът на стоки и услуги се увеличава с 6,5 %, а вносът на стоки и услуги се увеличава със 7,7 %.

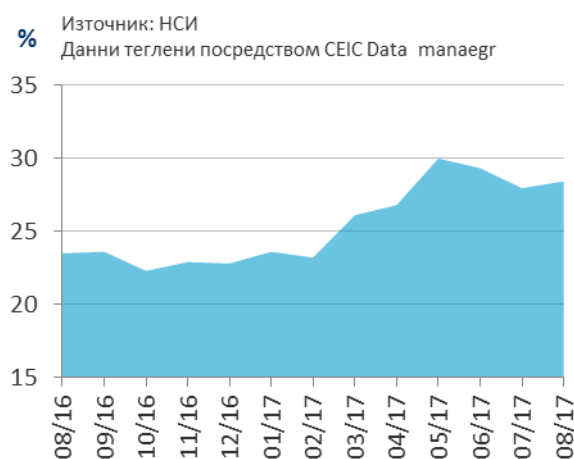
Бизнес климат

През август 2017 г. общият показател на бизнес климата се покачва до 28,4 % или с 0,5 пункта спрямо предходния месец в резултат на подобрения бизнес климат в търговията на дребно и сектора на услугите

През август 2017 г. общият показател на бизнес климата се покачва до 28,4 % или с 0,5 пункта спрямо предходния месец в резултат на подобрения бизнес климат в търговията на дребно и сектора на услугите. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ намалява на 26,4 % - с 2,2 пункта в сравнение с юли, което се дължи на резервираните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. По тяхно мнение настоящата производствена активност се запазва, но очакванията им за дейността през следващите три месеца са по-благоприятни. Несигурната икономическа среда продължава да е основният проблем за развитието на бизнеса. На второ място е факторът „недостиг на работна сила“, чието негативно въздействие се засилва през последния месец. По отношение на продажните цени в промишлеността очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца. През август съставният показател „бизнес климат в строителството“ запазва приблизително равнището си от предходния месец от 28,6 %. Анкетата

регистрира подобрение в оценките на строителните предприемачи относно настоящото бизнес състояние на предприятията, докато очакванията им за следващите шест месеца са леко влошени. Основните фактори, затрудняващи предприятията, остават несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша. Същевременно през последния месец е отчетено засилване на неблагоприятното влияние на фактора „недостиг на работна сила“. Относно продажните цени в строителството мениджърите не предвиждат промяна през следващите три месеца. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 4,5 пункта спрямо юли на 43,3 %, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Оптимистични са и прогнозите им по отношение на поръчките към доставчиците както от вътрешния, така и от външния пазар през следващите три месеца. Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са основните пречки за развитието на дейността. По отношение на продажните цени по-голяма част от търговците очакват те да останат без промяна през следващите три месеца. През август съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се увеличава с 1,9 пункта на 17,3 % в резултат на подобрените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно обаче прогнозите им относно търсенето на услуги през следващите три месеца са по-неблагоприятни. Най-сериозните затруднения за бизнеса остават свързани с конкуренцията в бранша и несигурната икономическа среда. Относно продажните цени в сектора очакванията на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Общ показател на бизнес климата

Наблюдение на потребителите

През юли 2017 г. общият показател на доверие на потребителите нараства на -25,4 % или с 1,6 пункта в сравнение с нивото си от април

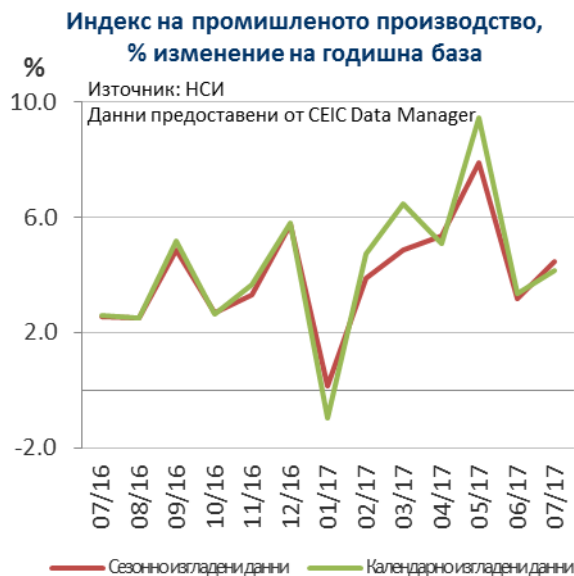
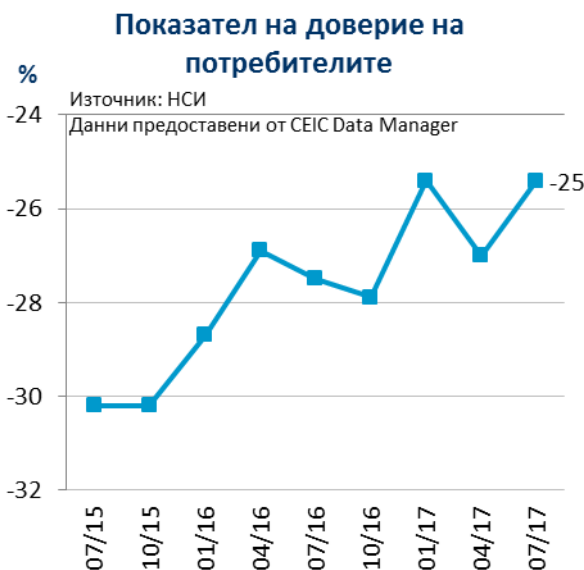
По данни на НСИ през юли 2017 г. общият показател на доверие на потребителите нараства с 1,6 пункта в сравнение с нивото си от април. Повишаване на потребителското доверие се наблюдава сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 1,2 и 2,8 пункта. Общата оценка на потребителите за настоящото развитие на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца се подобрява - увеличение на балансовия показател с 3,9 пункта. Същевременно и прогнозите им за следващите дванадесет месеца са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение. По-благоприятни в сравнение с април са оценките и очакванията им относно промените във финансовото състояние на техните домакинства. Потребителите продължават да считат, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо спрямо оценките, регистрирани през април. Същевременно и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца са по-слабо изразени. По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца негативизмът също намалява. Прогнозите се изместват към запазване или незначително намаление, в резултат на което балансовият показател се понижава с 1,0 пункт.

През юли по-голямата част от потребителите продължават да оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване, въпреки че техният относителен дял намалява в сравнение с три месеца по-рано. Последната анкета отчита известно подобрене (с 2,1 пункта) на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба. Потребителите в селата са благоприятно настроени да извършват такива покупки и през следващите дванадесет месеца, докато при градското население очакванията са по-резервирани.

Индекс на промишлено производство

През юли 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,2 % на месечна база и с 4,2 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни

По предварителни данни на НСИ през юли 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,2 % в сравнение с юни 2017 година. През юли 2017 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 4,2 % спрямо съответния месец на 2016 година. През юли 2017 г. увеличение спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 0,5 %, а намаление е отчетено в добивната промишленост - с 3,4 %, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0,7 %. По-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при: ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 23,6 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 19,8 %, производството на химични продукти - с 11,8 %, производството на напитки - с 4,7 %. Спад е регистриран при: производството на тютюневи изделия - с 21,4 %, обработката на кожи; производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с 13,1 %, производството на превозни средства, без автомобили - с 8,1 %, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 5,0 %.

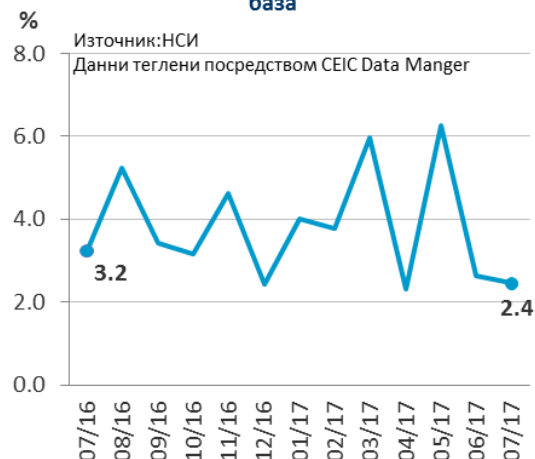
На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 6,3 %, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1,4 %, и в добивната промишленост - с 0,8 %. По-значително увеличение в преработващата промишленост спрямо предходната година се наблюдава при: производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 37,7 %, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 24,6 %, производството на лекарствени вещества и продукти - с 19,9 %, производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти - с 19,0 %. Намаление е отчетено при: производството на тютюневи изделия - с 26,4 %, обработката на кожи; производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с 15,7 %, производството на облекло - с 11,6 %, производството на напитки - със 7,1 %.

Търговия на дребно

През юли 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,3 % на месечна база и с 2,4 % на годишна въз основа на календарно изгладени данни

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ през юли 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,3 % спрямо предходния месец. През юли 2017 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 2,4 % в сравнение със същия месец на предходната година. През юли 2017 г. се наблюдава по-значително увеличение на оборота спрямо предходния месец при: търговията на дребно с разнообразни стоки - с 2,2 %, търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 1,0 %, и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 0,6 %. Намаление е регистрирано при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 2,8 %, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 1,8 %, и търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 0,8 %. През юли 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 20,3 %, търговията на дребно с разнообразни стоки - с 18,1 %, и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - със 7,9 %. Спад е регистриран при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - със 17,1 %, и търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет – с 4,1 %.

Индекс на оборота "Търговия на дребно", % изменение на годишна база

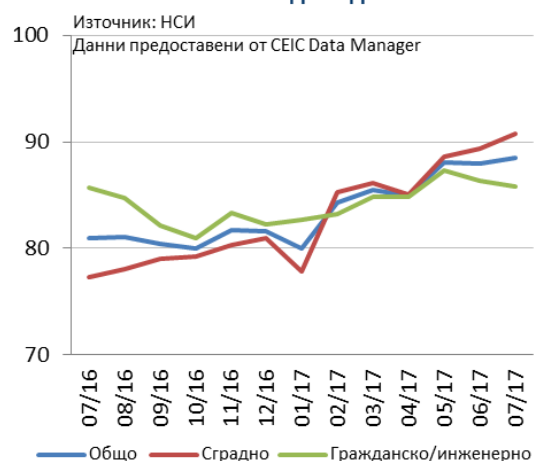

Строителство

През юли 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 0,6 % над равнището от предходния месец и с ръст от 7,9 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни

По предварителни данни на НСИ през юли 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 0,6 % над равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват нарастване от 7,9 % на строителната продукция през юли 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 година. През юли 2017 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е над равнището от предходния месец, като продукцията от сградното строителство се увеличава с 1,5 %, докато от гражданското/инженерното строителство намалява с 0,7 %.

Индекс на строителната продукция, сезонно изгладени данни

то на строителната продукция през юли 2017 г., изчислено от календарно изгладени данни, се определя от положителния темп при сградното строителство, където нарастването е от 15,9 %, но при гражданското/инженерното строителство е регистрирано намаление от 0,9 %.

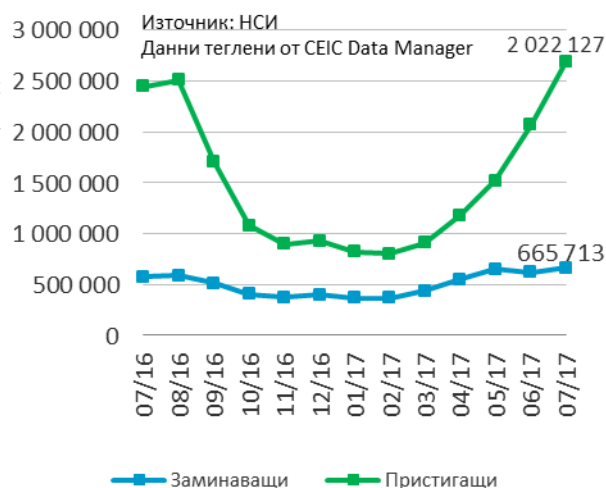
Туризм

Пътванията на български граждани в чужбина през юли 2017 г. са 665,7 хил., или с 7,6 % над регистрираните през предходния месец и с 15,3 % повече от регистрираните през юли 2016 г.

По данни на НСИ, пътванията на български граждани в чужбина през юли 2017 г. са 665,7 хил., или с 15,3 % над регистрираните през юли 2016 година. Увеличение на пътванията на български граждани в сравнение със същия месец на предходната година е отчетено към Италия - с 53,0 %, Австрия - с 34,9 %, Испания - с 32,4 %, Франция - с 29,2 %, Обединеното кралство - с 19,5 %, Румъния - със 17,0 %, Гърция - с 11,9 %, Германия - с 11,5 %, бившата югославска република Македония - с 10,8 %, Сърбия - с 4,9 %, Турция - с 3,1 %, и други. Същевременно намаляват пътванията към Руската федерация - с 13,4 %, Чешката република - с 9,6 %, и други. Най-голям относителен дял от общия брой пътвания на български граждани в чужбина през юли 2017 г. формират пътванията с други цели (гостуване, обучение, посещение на културни и спортни мероприятия) - 42,0 %, следвани от пътванията с цел почивка и екскурзия - 40,7 %, и пътванията със служебна цел - 17,3 %.

В сравнение с юли 2016 г. е регистрирано увеличение при пътванията по всички наблюдавани цели: с цел почивка и екскурзия - с 26,9 %, със служебна цел - с 21,4 %, и с други цели - с 4,0 %. През юли 2017 г. с други цели са били 67,7 % от пътванията към Румъния, 57,3 % - към Турция, и 54,9 % - към Сърбия. Пътванията с цел почивка и екскурзия към Гърция, Испания и Италия са съответно 72,6, 59,6 и 54,8 % от всички реализирани пътвания на български граждани към тези страни. През юли 2017 г. посещенията на чужденци в България са 2 022,1 хил., или с 8,0 % повече в сравнение с юли 2016 година. Регистрирано е увеличение при всички наблюдавани цели: със служебна цел - с 12,5 %, с цел почивка и екскурзия - с 9,6 %, и с други цели - с 4,6 %. От общия брой чужденци, посетили България през юли 2017 г., делът на гражданите от Европейския съюз е 62,3 %, или с 9,8 % повече в сравнение със същия месец на предходната година. Увеличават се посещенията на граждани от Испания - с 31,9 %, Обединеното кралство - с 31,3 %, Италия - с 19,1 %, Гърция - с 19,1 %, Белгия - с 15,8 %, Полша - с 12,4 %, Нидерландия - с 9,7 %, Румъния - с 9,4 %, Германия - с 8,0 %, и други. Същевременно намаляват посещенията на граждани от Словакия - със 7,5 %, Австрия - с 6,9 %, и други. Увеличават се и посещенията на граждани от групата „Други европейски страни“ - с 3,0 %, като най-голям е ръстът на посещенията на граждани от Украйна - с 19,7 %. През юли 2017 г. преобладава делът на посещенията с цел почивка и екскурзия - 59,1 %, следвани от посещенията с други цели (вкл. гостувания и транзитни преминавания) - 34,2 %, и със служебна цел - 6,7 %. Посещенията с цел почивка и екскурзия формират 97,9 % от всички посещения на граждани от Израел и 93,3 % - от Руската федерация, а с други цели са 73,8 % от посещенията на граждани от Румъния и 69,7 % - от Турция.

Общо пристигащи/заминаващи

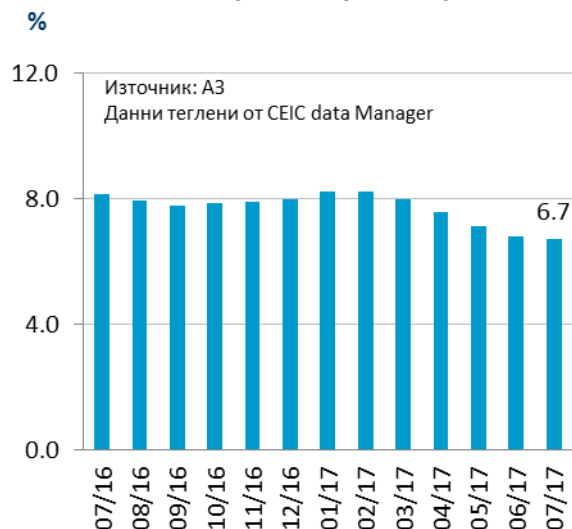
Безработица

В края на м. юли 2017 г. броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ е 220 884, намалявайки с 1,5 % на месечна и 17,6 % на годишна база

По данни на Агенцията по заетостта, броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ (ДБТ) в края на месец юли 2017 г. е 220 884, като се наблюдава намаление от 1,5 % спрямо предходния месец, а на годишна база се отчита съществен спад от 17,6 %. Равнището на регистрираната безработица през юли 2017 г., определено като дял на регистрираните безработни лица към икономическо активното население на възраст 15–64 г., установено при Преброяване 2011 г. е 6,7 %. Отчита се намаление в равнището на безработица, както при сравнение с предходния месец, така и

на годишна база, съответно с 0,1 процентни пункта (п.п.) и 1,5 п.п. На работа през юли 2017 г. са постъпили общо 18 300 безработни, намалявайки на месечна и на годишна база, съответно с 21,1 % и 0,9 %. През месец юли 2017 г. в ДБТ са обявени общо 17 958 работни места, като се отчита намаление от 24,2 % спрямо юни 2017 г. и с 17,2 % на годишна база. Заявените места на първичния пазар съставляват 87,4 % от всички обявени места, по схеми на ОП РЧР – 10,6 %, по програми – 1,9 % и по мерки от ЗНЗ – 0,1 %. На първичния пазар са заявени 15 698 работни места, като те намаляват с 17,4 % спрямо предходния месец, а на годишна база нарастват с 2,9 %. Над 2/3 от местата са заявени от частния сектор (75,6 %), като делът им намаляват с 4,9 п.п. сравнено с юни 2017 г., а нараства с 9,1 п. п. спрямо юли 2016 г. През юли 2017 г. най-много свободни работни места на първичния пазар в ДБТ са заявени от: преработващата промишленост (4 933); търговията (2 600); административните и спомагателни дейности (1 638); образованието (1 310); строителството (963); хотелиерството и ресторантьорството (817); транспорта, складирането и пощите (582); селското, горското и рибното стопанство (491); операциите с недвижими имоти (432); държавното управление (491) и др.

Равнище на безработица

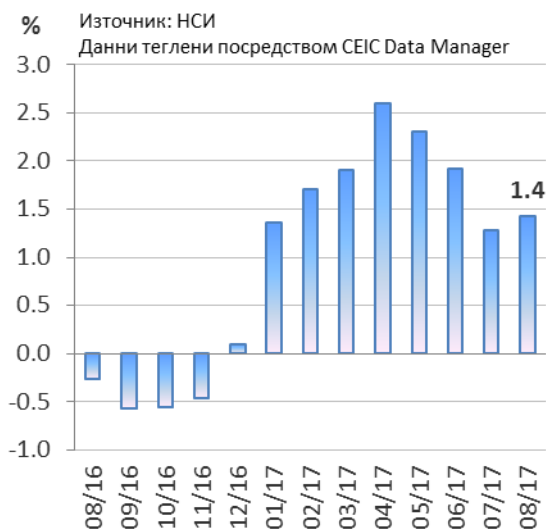

Инфлация

За август 2017 г. спрямо юли 2017 г. индексът на потребителските цени е 100,1 %, т.е. месечната инфлация е 0,1 %, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 1,4 %

По данни на НСИ, индексът на потребителските цени за август 2017 г. спрямо юли 2017 г. е 100,1 %, т.е. месечната инфлация е 0,1 %. Инфлацията от началото на годината (август 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 1,1 %, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 1,4 %. Средногодишната инфлация за периода септември 2016 - август 2017 г. спрямо периода септември 2015 - август 2016 г. е 1,1 %. През август 2017 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи с по-съществени промени са: алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0,5 %; облекло и обувки - намаление с 3,7 %; жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0,5 %; транспорт - увеличение с 1,1 %; развлечения и култура - намаление с 0,1 %; ресторанти и хотели - увеличение с 0,2 %; разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0,8 %. През август 2017 г. по-значително увеличение на цените е регистрирано при следните хранителни продукти: бял хляб и хляб „Добруджа“ - съответно с 0,9 и 0,2 %, свинско месо - с 1,1 %, месо от домашни птици - с 1,2 %, мляно месо (кайма) - с 0,7 %, прясна и охладена риба - с 1,5 %, сирене - с 1,3 %, извара - с 1,2 %, яйца - с 4,3 %, млечни масла - с 3,2 %, маргарин - с 3,5 %, краставици - с 22,1 %, пипер - с 3,9 %, зрял боб - с 1,3 %, и други. През август 2017 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: типов и ръжен хляб - с 0,9 %, месо от едър рогат добитък - с 0,9 %, дини и пъпеши - с 20,5 %, домати - с 14,5 %, зрял чесън - с 2,8 %, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - със 7,1 %, други пресни зеленчуци (зелен фасул, тиквички и патладжани) - с 9,8 %, пресни зеленчукови подправки - с 1,5 %, гъби - с 1,7 %, картофи - със 7,6 %, и други. През август 2017 г. в групите на нехранителните стоки и услугите съществено увеличение на цените е регистрирано при: газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 1,4 и 1,9 %, бойлери - с 1,8 %, дизелово гориво - с 1,8 %, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2,5 %, международни полети - с 8,6 %, продукти за лична хигиена - с 2,8 %, автомобилни застраховки - с 4,2 %, и други. През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: облекло и обувки - съответно с 3,1 и 5,0 %, въглища - с 1,4 %, климатични инсталации - с 2,3 %, автомобили втора употреба - с 1,2 %, пакетни услуги за почивка и туристически пътува-

Инфлация на годишна база

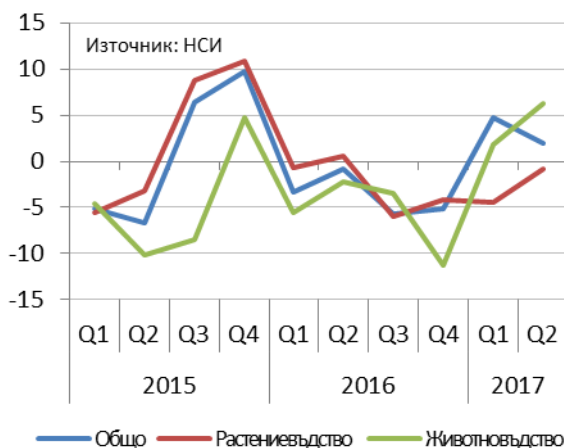
ния в чужбина - с 1,4 %, и други. През август 2017 г. цените на лекарствените продукти остават на равнището от предходния месец, а цените на лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили съответно с 0,2 и 0,1 %. г. Хармонизираният индекс на потребителските цени за август 2017 г. спрямо юли 2017 г. е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %. Инфлацията от началото на годината (август 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 0,9 %, а годишната инфлация за август 2017 г. спрямо август 2016 г. е 0,7 %. Средногодишната инфлация за периода септември 2016 - август 2017 г. спрямо периода септември 2015 - август 2016 г. е 0,4 %.

Индекси на цените на производител в селското стопанство

За второ тримесечие на 2017 г. индексът на цените на производител в селското стопанство се увеличава с 2,0 % спрямо същото тримесечие на 2016 г. и с 4,5 % спрямо предходната година

По данни НСИ, индексът на цените на производител в селското стопанство за второто тримесечие на 2017 г. се увеличава с 2,0 % спрямо същото тримесечие на 2016 година. Индексът на цените на продукцията от растениевъдството намалява с 0,8 %, а на продукцията от животновъдството се увеличава с 6,3 %. Спрямо предходната година цените на селскостопанската продукция отбелязват увеличение с 4,5 %, като увеличението в растениевъдството е с 3,9 %, а в животновъдството - с 5,3 %. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо същото тримесечие на 2016 г. се наблюдава увеличение в цените на: зърнените култури - с 4,7 %, фуражните култури - с 12,4 %, пресните зеленчуци - с 20,5 %, и плодовете - с 1,1 %. Намаление е отчетено в цените на техническите култури - с 9,9 %. В сравнение с второто тримесечие на 2016 г. по-високи са цените на: меката пшеница - с 6,6 %, царевичата за зърно - с 9,0 %, картофите - с 1,6 %, оранжерийните домати - с 28,9 %, салатите и марулите - с 27,6 %, ябълките - с 28,6 %, и ягодите - с 4,1 %. Намаление се наблюдава в цените на: слънчогледа - с 10,0 %, рапицата - със 7,9 %, и маслодайната роза - със 17,1 %. Спрямо същото тримесечие на 2016 г. се наблюдава увеличение в цените на живите животни - с 2,1 %, и на животинските продукти - с 9,2 %. При живите животни увеличение е отчетено в цените на свинете - с 5,4 %, и на овцете - с 3,6 %. Намаление отбелязват цените на козите - с 1,8 %. При животинските продукти се увеличават цените на: кравето мляко - с 11,6 %, биволското мляко - с 14,0 %, овчето мляко - с 9,6 %, кокошите яйца за консумация - с 18,8 %, и натуралния пчелен мед - с 2,7 %. Намаление е отчетено в цената на козето мляко - с 5,7 %. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо 2016 г. увеличение е отбелязано в цените на: зърнените култури - с 3,7 %, на пресните зеленчуци - с 8,5 %, и плодовете - с 19,9 %. По-ниски са цените на техническите култури - с 5,0 %. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо 2016 г. е отчетено увеличение в цените на: меката пшеница - с 5,0 %, царевичата за зърно - с 9,8 %, маслодайната роза - със 7,2 %, оранжерийните домати - с 58,7 %, картофите - със 17,5 %, ябълките - с 15,9 %, и черешите - с 28,0 %. По-ниски са цените на: ечемика - с 3,7 %, овеса - с 12,4 %, ориза - с 13,5 %, слънчогледа - с 6,6 %, рапицата - с 10,3 %, фасул-зърно - с 15,2 %, и люцерна за сено - с 5,3 %. В животновъдството през второто тримесечие на 2017 г. спрямо 2016 г. цените на живите животни се увеличават с 3,8 %, а на животинските продукти - с 6,3 %. По-високи са цените на: едрия рогат добитък - със 7,3 %, козите - с 20,9 %, и домашните птици - с 11,5 %. Намаление е отчетено в цената на овцете - с 10,6 %, и на свинете - с 0,6 %. При животинските продукти се наблюдава увеличение в цените на: кравето мляко - с 8,5 %, биволското мляко - с 14,0 %, овчето мляко - с 1,6 %, и кокошите яйца за консумация - със 7,4 %. Намаление е отчетено в цената на козето мляко - с 2,1 %, и на пчелния мед - с 9,0 %. Индексът на цените на продуктите и услугите за текущо потребление в селското стопанство за второто тримесечие на 2017 г. е с 2,0 % над равнището на същото тримесечие на предходната година и с 1,6 % спрямо 2016 година. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо съответното тримесечие на 2016 г. се увеличават единствено цените на електроенергията и горивата - с 8,8 %. По-ниски са цените на: посевния и посадъчния материал - с 2,0 %, минералните торове - с 2,2 %, продуктите за растителна защита - с 0,8 %, и ветеринарно-медицинските продукти - с 5,4 %. През второто тримесечие на 2017 г. спрямо 2016 г. индексът на цените на електроенергията се увеличава с 5,7 %, а на фуражите - с 0,4 %. Намаляват цените на: посевния и посадъчния материал - с 1,0 %, и на фуражите - с 0,4 %.

ИЦП в селското стопанство: %
изменение спрямо съотв. трим. на
предходната година

минералните торове - с 0,2 %, продуктите за растителна защита - с 1,0 %, и ветеринарномедицинските продукти - с 3,7%.

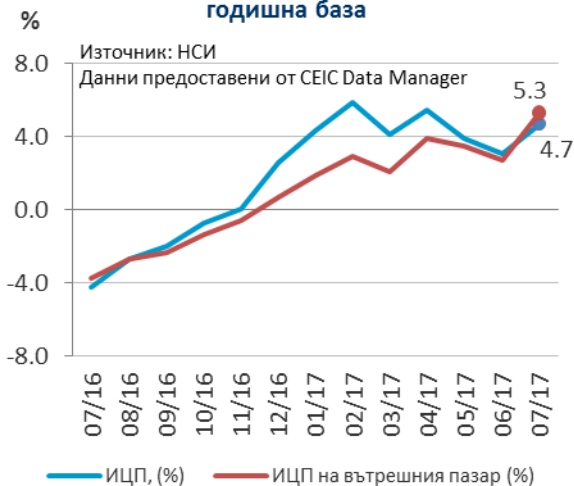
Индекс на цените на производител

През юли 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 1,3 % на месечна и с 4,7 % на годишна база, с по-високи цени отчетени при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ

По данни на НСИ общият индекс на цените на производител през юли 2017 г. нараства с 1,3 % спрямо предходния месец. По-високи цени са регистрирани при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 6,5 %, а намаление е отчетено в добивната промишленост - с 2,9 %, и в преработващата промишленост - с 0,2 %. По-съществен спад на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на химични продукти - с 2,4 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 0,6 %, а увеличение е регистрирано при производството на тютюневи изделия - с 0,8 %, и при производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 0,7 %. Общият индекс на цените на производител през юли 2017 г. нараства с 4,7 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е отчетено при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,0 %, в добивната промишленост - с 6,8 %, и в преработващата промишленост - с 2,8 %. В преработващата промишленост по-съществено нарастване на цените се наблюдава при производството на основни метали - с 10,2 %, при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 5,0 %, и при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 4,7 %, а намаление е регистрирано при производството на превозни средства, без автомобили - с 0,9 %, при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм и при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - по 0,5 %.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през юли 2017 г. е с 2,4 % над равнището от предходния месец. Увеличение на цените е отчетено при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 6,9 %, докато намаление е регистрирано в добивната промишленост - с 0,6 %, и в преработващата промишленост - с 0,1 %. В преработващата промишленост намаление на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на химични продукти - с 3,0 %, и при производството на изделия от каучук и пластмаси - с 0,6 %, а увеличение е отчетено при производството на тютюневи изделия - с 1,5 %, и при производството на основни метали - с 1,2 %. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през юли 2017 г. нараства с 5,3 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,3 %, в добивната промишленост - с 4,2 %, и в преработващата промишленост - с 2,4 %. По-високи цени в преработващата промишленост спрямо юли 2016 г. са отчетени при: производството на основни метали - с 8,6 %, производството на тютюневи изделия и производството на електрически съоръжения - по 4,5 %. Намаление на цените се наблюдава при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 0,3 %, и при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 0,1 %. Индексът на цените на производител на международния пазар през юли 2017 г. е с 0,7 % под равнището от предходния месец. В преработващата промишленост е отчетено намаление на цените с 0,3 %. По-ниски цени са регистрирани при производството на химични продукти - с 2,0 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 0,9 %, а увеличение се наблюдава при производството на изделия от каучук и пластмаси - с 1,1 %, и при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1,0 %. Индексът на цените на производител на международния пазар през юли 2017 г. нараства с 3,5 % в сравнение със същия месец на 2016 година. В преработващата промишленост увеличението на цените е с 3,2 %. По-високи цени са отчетени при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 11,0 %, и при производството на основни метали - с 10,5 %, а намаление се наблюдава при производството на химични продукти - с 2,5 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 1,4 %.

Индекс на цените на производител в промишлеността, % изменение на годишна база

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

Към юли 2017 г. салдото по КФП на касова основа е положително в размер на 1 971,7 млн. лв. (2,0 % от прогнозния БВП)

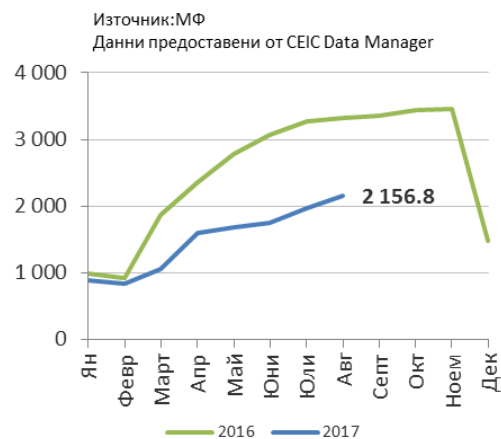
По данни на МФ салдото по КФП на касова основа към месец юли 2017 г. е положително в размер на 1 971,7 млн. лв. (2,0 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 1 892,9 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 78,8 млн. лева. В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрене спрямо отчетеното за същия период на 2016 г., основно поради ръста на данъчните и осигурителните приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 г., свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007-2013 година. Постъпилите приходи и помощи по КФП към юли 2017 г. са в размер на 20 477,5 млн. лв. или 57,8 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните и неданъчните приходи нарастват с 1 236,2 млн. лв. (6,7 %), докато постъпленията от помощи са по-ниски. Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 17 002,8 млн. лв., което представлява 60,6 % от планираните за годината приходи. Съпоставено с данните към юли 2016 г. данъчните постъпления нарастват номинално с 8,0 % (1 259,3 млн. лв.). Приходите от преки данъци са в размер на 3 225,8 млн. лв. или 63,3 % от предвидените в разчетите за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват с 257,2 млн. лева. (8,7 %). Приходите от косвени данъци са в размер на 8 338,6 млн. лв., което е 59,5 % от разчетите за годината. Съпоставено с данните към юли 2016 г., постъпленията в групата нарастват с 371,6 млн. лв. (4,7 %). Постъпленията от ДДС са в размер на 5 471,6 млн. лв. или 62,3 % от планираните. Съпоставени с предходната година, приходите от ДДС нарастват с 382,8 млн. лв. (7,5 %). Размерът на невъзстановения ДДС към 31.07.2017 г. е 66,5 млн. лева. Приходите от акцизи възлизат на 2 736,1 млн. лв. (54,3 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 108,7 млн. лв. или 65,5 % от разчета за годината. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 702,4 млн. лв. или 70,9 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са 4 736,0 млн. лв., което представлява 59,7 % от разчетените за годината. Съпоставено със същия период на предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 14,3 % (592,6 млн. лева). Неданъчните приходи са в размер на 2 596,2 млн. лв., което представлява 54,6 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от помощи са в размер на 878,5 млн. лв. или 33,2 % от планираните за годината. Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към юли 2017 г. възлизат на 18 505,9 млн. лв., което е 50,3 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП за същия период на 2016 г. бяха в размер на 17 269,8 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо края на месец юли 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания, базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., новото им увеличение от юли 2017 г., както и по-високите разходи за субсидии и за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване на размера на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69" с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Нелихвените разходи са в размер на 17 342,2 млн. лв., което представлява 50,2 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към юли 2017 г. са в размер на 16 322,8 млн. лв. (57,6 % от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 1 019,4 млн. лв. (16,4 % от разчетите към ЗДБРБ за 2017 г.). Лихвените плащания са в размер на 604,0 млн. лв. или 73,1 % от планираните за 2017 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.07.2017 г. от централния бюджет възлиза на 559,7 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година. Размерът на фискалния резерв към 31.07.2017 г. е 11,7 млрд. лв., в т.ч. 10,8 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,9 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за

сертифицирани разходи, аванси и други.

Към август 2017 г. салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа да бъде положително в размер на 2 156,8 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП)

На база на предварителни данни и оценки на МФ се очаква салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към август 2017 г. да бъде положително в размер на 2 156,8 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП). В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрене спрямо отчетеното за същия период на 2016 г., основно поради ръста на данъчните (вкл. осигурителните) приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 г., свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007-2013 година. Основни параметри по КФП на база предварителни данни и оценки: Приходите и помощите по КФП към август 2017 г. се очаква да бъдат в размер на 23 312,7 млн. лв. (65,8 % от годишния разчет). Изпълнението на данъчните и неданъчните приходи се очаква да бъде 68,1 % от разчета за годината, като съпоставени със същия период на предходната година нарастват с 1 525,1 млн. лв. (7,3 %). Постъпленията от помощи към края на месец август са по-ниски спрямо същия период на 2016 г., като изпълнението спрямо годишните разчети за 2017 г. се очаква да бъде 37,4 %. Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към август 2017 г. се очаква да бъдат в размер на 21 155,9 млн. лв., което е 57,5 % от годишния разчет. Разходите за същия период на миналата година са в размер на 19 698,1 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо края на месец август 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания, базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г. и юли 2017 г., разходите за субсидии и по-високите разходи за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.08.2017 г. от централния бюджет, възлиза на 607,4 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 г.

млн. лв. **Бюджетна позиция**

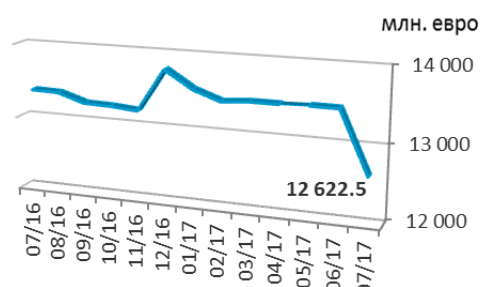
Държавен дълг

Към края на юли 2017 г. Дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 622,5 млн. евро, като намалява с 833,7 млн. евро в сравнение с края на предходния месец

Дългът на подсектор „Централно управление“ към края на юли 2017 г. възлиза на 12 622,5 млн. евро. Дългът намалява приблизително с 833,7 млн. евро в сравнение с края на предходния месец. Намалението се дължи на погасяването на главница по петгодишни еврооблигации с падеж 9 юли 2017 година в размер на 950 млн. евро. Вътрешните задължения са 3 334,5 млн. евро, а външните 9 287,9 млн. евро. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към brutния вътрешен продукт (БВП) възлиза на 25,4 %, като делът на вътрешния дълг е 6,7 %, а на външния дълг - 18,7 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на пе-

Дълг подсектор "Централно управление"

Източник:МФ
Данни предоставени от CEIC Data Manager

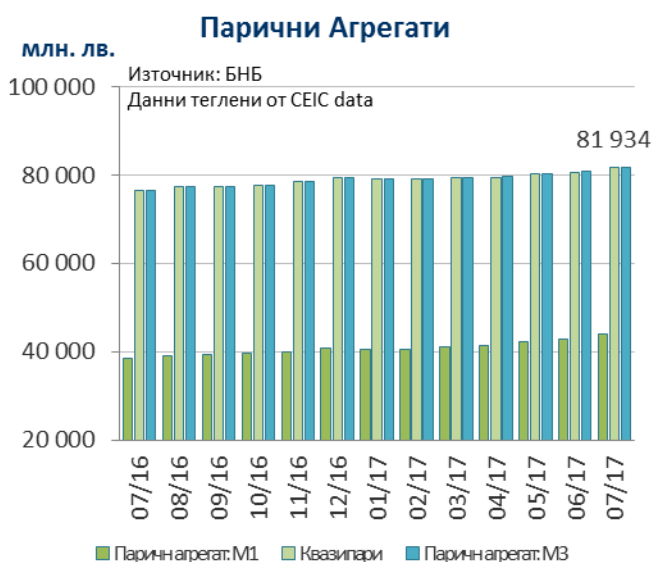

риода вътрешните задължения заемат дял от 24,5 %, а външните - от 75,5 %. Среднопретегленият лихвен процент на дълга за периода януари - юли 2017 г. възлиза на 2,69 %, като намалява с 23 б. т. спрямо същия период на 2016 г. (2,92 %). Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 юли 2017 г. е в размер на 402,9 млн. евро. Вътрешните гаранции са 34,9 млн. евро, а съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,8 %. Съгласно водения от МФ, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на юли 2017 г. достига до 11 978,3 млн. евро или 24,1 % от брутния вътрешен продукт (БВП). Вътрешните задължения са в размер на 3 289,0 млн. евро, а външните - в размер на 8 689,2 млн. евро. Държавногарантираният дълг през юли 2017 г. възлиза на 1 055,4 млн. евро. Вътрешните гаранции са 34,9 млн. евро, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП - 2,1 %.

Паричен сектор

През юли 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 6,9 % при годишно нарастване от 7 % през юни 2017 година

През юли 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 6,9 % при годишно нарастване от 7 % през юни 2017 година. В края на юли 2017 г. широките пари са 81,934 млрд. лв. (84,7 % от БВП) при 80,843 млрд. лв. към юни 2017 г. (83,6 % от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през юли 2017 г. с 14,6 % на годишна база (15,2 % годишен ръст през юни 2017 година). В края на юли 2017 г. депозитите на неправителствения сектор са 69,170 млрд. лв. (71,5 % от БВП), като годишното им увеличение е 5,4 % (5,6 % годишно повишение през юни 2017 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са 19,986 млрд. лв. (20,7 % от БВП) в края на юли 2017 година. В сравнение със същия месец на 2016 г. те се увеличават с 10,3 % (9,7 % годишно повишение през юни 2017 година). Депозитите на финансовите предприятия намаляват със 17,7 % на годишна база през юли 2017 година (15 % годишно понижение през юни 2017 г.) и в края на месеца достигат 3,159 млрд. лв. (3,3 % от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са 46,025 млрд. лв. (47,6 % от БВП) в края на юли 2017 година. Те се увеличават с 5,3 % спрямо същия месец на 2016 г. (5,7 % годишно нарастване през юни 2017 година). Нетните вътрешни активи са 51,124 млрд. лв. в края на юли 2017 година. Те се увеличават с 10,1 % спрямо същия месец на 2016 г. (8,4 % годишно повишение през юни 2017 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 52,289 млрд. лв. и нараства спрямо юли 2016 г. с 8,1 % (6,7 % годишно увеличение през юни 2017 година). През юли 2017 г. вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 4,8 %, достигайки 53,675 млрд. лв. (4,6 % годишно увеличение през юни 2017 година). В края на юли 2017 г. кредитите за неправителствения сектор са 52,461 млрд. лв. (54,2 % от БВП) при 52,081 млрд. лв. към юни 2017 г. (53,8 % от БВП). През юли 2017 г. те се увеличават на годишна база с 4,5 % (4,2 % годишно повишение през юни 2017 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 135,2 млн. лева. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са 185,4 млн. лв. (в т. ч. 2,4 млн. лв. през юли 2017 година), а обратно изкупените кредити – 50,2 млн. лв. (в т. ч. 7,1 млн. лв. през юли 2017 година). Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 2,8 % на годишна база през юли 2017 г. (2,1 % годишно повишение през юни 2017 г.) и в края на месеца достигат 31,344 млрд. лв. (32,4 % от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 19,230 млрд. лв. (19,9 % от БВП) в края на юли 2017 година. Спрямо същия месец на 2016 г. те се увеличават с 5,5 % (6 % годишно повишение през юни 2017 година). В края на юли 2017 г. жилищните кредити са 9,161 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 4,9 % (4,4 % годишно увеличение през юни 2017 година). Потребителските кредити възлизат на 7,638 млрд. лв. и се увеличават с 4,9 % спрямо юли 2016 г. (4,6 % годишно повишение през юни 2017

година). На годишна база другите кредити се увеличават с 45,8 % (69,8 % годишно повишение през юни 2017 г.), като достигат 1,147 млрд. лева. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1,886 млрд. лв. (1,9 % от БВП) в края на юли 2017 година. В сравнение с юли 2016 г. те се увеличават с 28,5 % (26,5 % годишно повишение през юни 2017 година). Нетните чуждестранни активи са 50,096 млрд. лв. в края на отчетния месец при 49,738 млрд. лв. в края на юни 2017 година, като нарастват с 0,2 % в сравнение с юли 2016 г. (2,4 % годишно повишение през юни 2017 година). През юли 2017 г. чуждестранните активи се увеличават с 1,5 % (3,4 % годишен ръст през юни 2017 г.), като достигат 59,449 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9,354 млрд. лв. и на годишна база се увеличават с 8,8 % (8,8 % годишно повишение през юни 2017 година).

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Към края август 2017 г. бенчмаркът на БФБ-София SOFIX намалява с 1,37 % до 705,4 спрямо предходния месец при ръст от 20,3 % спрямо края на миналата година

По данни на БСБ – София към края Август 2017 г. бенчмаркът на БФБ-София SOFIX намалява с 1,37 % до 705,4 спрямо предходния месец. Спад на месечна база отчита и показателя BGBX40, който намалява с 0,49 % до 134,9. За период от един месец, в края на август 2017 г. BGREIT и BGTR30 нарастват респективно с 0,28 % и 1,34 % до 115,3 и 556,1. Най-ликвидните дружества на българския капиталов пазар за периода 01.08 – 31.08.2017 г. са Химимпорт София АД – София с 1 448 бр. сделки и акции на цена 1,881 лв., следвано от Софарма АД – София с 809 бр. сделки и акции на цена 4,621 лв. и ТБ Централна кооперативна банка АД – София с 451 бр. сделки и акции на цена 1,875 лв. Пазарната капитализация на БФБ-София към 31.08.2017 г. е 9 469 091 046 лева, като 69 % (6 514 710 880 лв.) от нея се формира от стандартния пазар, 24 % (2 307 060 015 лв.) от премиум пазара и 7 % (647 320 151 лева) от сегмента на дружествата със специална инвестиционна цел.

Индексите на БФБ на месечна база				
Дата	Sofix	BGBX40	BGREIT	BGTR30
07.2016	458.2	89.6	100.9	381.8
08.2016	464.7	90.0	102.5	384.9
09.2016	504.6	96.1	103.3	404.6
10.2016	531.8	100.9	104.6	420.1
11.2016	562.8	106.4	103.5	439.1
12.2016	586.4	111.3	108.1	459.2
01.2017	602.3	117.0	107.3	470.4
02.2017	611.1	120.6	107.8	486.1
03.2017	634.0	124.9	108.6	503.8
04.2017	657.3	130.3	108.4	519.9
05.2017	661.2	130.6	111.1	516.7
06.2017	703.0	134.0	113.8	534.1
07.2017	715.2	135.5	115.0	548.7
08.2017	705.4	134.9	115.3	556.1

Източник: Българска фондова борса-София

БАНКОВ СЕКТОР

През юли 2017 г. нетната печалба на банковата система възлиза на 790 млн. лева и намалява с 13,1 % на годишна база в резултат на свития нетен оперативен доход и еднократния ефект от продажбите на акциите, притежавани от търговските банки във VISA през 2016 г.

По данни на БНБ през юли 2017 г. нетната печалба на банковата система възлиза на 790 млн. лева и намалява с 13,1 % на годишна база в резултат на негативния тренд при нетния доход от лихви (- 4,9 % на годишна база), компенсирани частично от нарастването на нетния доход от такси и комисиони (9,1 % ръст на годишна база) и намаляването на разходите за обезценка с 23,5 % на годишна база. Разликата обаче се дължи до голяма степен на еднократния ефект, който преди година отчетоха банките от продажбата на своите дялове от европейския картков оператор Visa Europe.

Показател (BGN'000)	30.07.2016	30.07.2017	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	1 948 515	1 791 607	-8.05
Разход от лихви	303 478	227 329	-25.09
Нетен лихвен доход	1 645 037	1 564 278	-4.91
Обезценки	374 614	286 674	-23.47
Приходи от такси и комисиони	604 000	655 502	8.53
Разходи за такси и комисиони	78 204	82 099	4.98
Нетен доход от такси	525 796	573 403	9.05
Административни разходи	927 022	920 727	-0.68
Разходи за персонала	432 787	459 956	6.28
Нетен оперативен приход	2 409 915	2 188 995	-9.17
Нетна печалба	909 080	790 353	-13.06

Източник: БНБ, Изчисления ОББ

През юли 2017 г. общата сума на активите на банковата система възлиза на 93,4 млрд. лв., като нараства с 0,4 % на месечна база и с 4,5 % на годишна база. Относителният им дял в прогнозния БВП е 95,7 %. Брутният кредитен портфейл (без кредитите и авансите за секторите централни банки и кредитни институции) в края на юли възлиза на 55,9 млрд. лв. и се увеличава с 0,7 % на месечна база и с 2,2 % на годишна база. Наблюдава се растеж в кредитирането на нефинансови предприятия (с 394 млн. лв.) и на други финансови предприятия (с 11 млн. лв.). При кредитите за домакинства и за сектор държавно управление е отчетено месечно намаление, съответно с 0,2 % на месечна база при ръст от 6,3 % на годишна база. Привлечените средства от клиенти в банковата система възлизат на 75,1 млрд. лева и нарастват с 0,9 % на месечна база и с 5,4 % на годишна база. Депозитите на домакинства през месеца се увеличават с 0,4 % (при 4,9 % годишен ръст), на нефинансови предприятия – 1,9 % на месечна база и с 11,2 % на годишна база, а на сектор държавно управление – с 0,6 % на месечна база и с 9,6 % на годишна база.

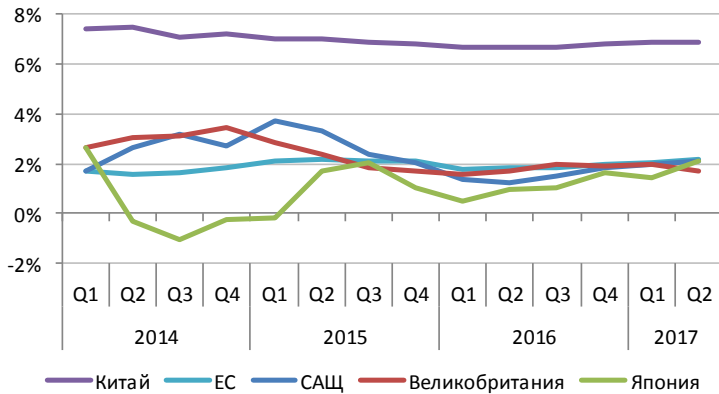
България	31.07.2016	31.12.2016	30.06.2017	31.07.2017	Изменение	Изменение	Изменение	Дял в
Показатели за финансово посредничество	BGN 000	BGN 000	BGN 000	BGN 000	m/m (%)	y/y (%)	yend (%)	БВП (%)
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	89 401 381	92 094 979	93 016 075	93 425 375	0.4	4.5	1.4	95.7
Кредити за държавно управление	585 873	686 170	621 233	620 533	-0.1	5.9	-9.6	0.6
Кредити за нефинансови предприятия	33 071 223	33 180 349	33 019 133	33 412 971	1.2	1.0	0.7	34.0
Кредити на финансови предприятия	1 975 370	2 025 583	2 406 225	2 417 460	0.5	22.4	19.3	2.5
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	18 299 571	18 575 301	19 482 554	19 450 422	-0.2	6.3	4.7	20.1
Жилищни, ипотечни на физически лица	8 720 888	8 771 553	9 018 959	9 070 486	0.6	4.0	3.4	9.3
Потребителски	8 690 627	8 677 385	8 964 702	9 024 593	0.7	3.8	4.0	9.2
Микро-кредити и други кредити	888 056	1 126 363	1 498 893	1 355 343	-9.6	52.6	20.3	1.5
ОБЩО КРЕДИТИ	53 932 037	54 467 403	55 143 443	55 143 443	0.0	2.2	1.2	56.8
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	71 243 250	74 129 417	74 441 632	75 080 006	0.9	5.4	1.3	76.6
Депозити на Местно държавно управление и СОФ	1 762 379	1 652 435	1 919 687	1 931 502	0.6	9.6	16.9	2.0
Депозити на Нефинансови предприятия	19 788 142	21 375 024	21 555 461	21 963 226	1.9	11.0	2.8	22.2
Депозити на Финансови предприятия	4 166 008	3 905 721	3 395 294	3 447 332	1.5	-17.3	-11.7	3.5
Депозити на Домакинства и НТООД	45 526 721	47 196 237	47 571 190	47 737 946	0.4	4.9	1.1	49.0
Собствен капитал	11 974 377	12 133 492	11 976 927	12 119 736	1.2	1.2	-0.1	
Нетна печалба (анюализирана)	909 080	1 262 334	660 400	790 353	19.7	-13.1		
Банкови показатели (%)								
ROE	13.01	10.4	11.0	11.18	0.6	-2.0	0.6	
ROA	1.74	1.4	1.4	1.45	0.0	-0.3	0.0	
Капиталова адекватност	n.a.	22.2	22.6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
Ликвидност на активите	37.11	38.2	36.9	36.80	-0.1	-0.2	-1.3	
Проблемни кредити	n.a.	11.1	10.5	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
БВП (млн. лева)	88 282 000	88 282 000	97 156 000	97 156 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

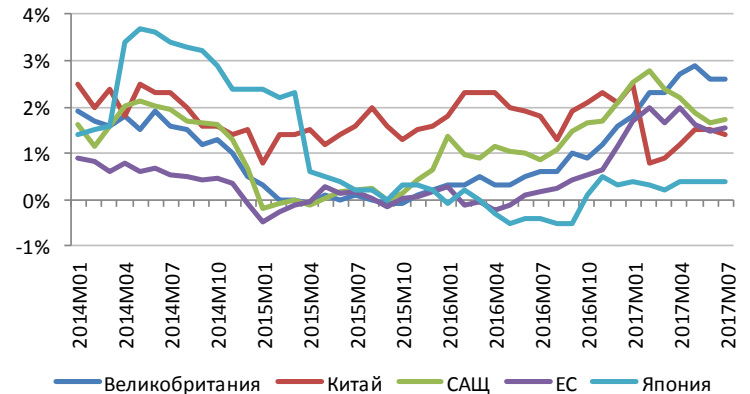
В края на юли 2017 г. ликвидните активи достигат 29,6 млрд. лв., като в структурата им най-голям дял продължават да заемат паричните средства и парични салда при БНБ (53,2 %). Коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, е 36,76 %. Към 30 юни 2017 г. съотношенията на капиталова адекватност на банковата система остават високи. Съотношенията на базовия собствен капитал от първи ред, на капитала от първи ред и на общата капиталова адекватност в края на юни са съответно 20,84 %, 21,31 % и 22,55 % (при 20,86 %, 21,34 % и 22,66 % към края на март 2017 г.). Собственият капитал в баланса на банковата система в края на юли 2017 г. възлиза на 12,1 млрд. лв., като за месеца се увеличава със 143 млн. лв. (1,2 %) поради нарастването на печалбата и на натрупания друг всеобхватен доход.

ПРИЛОЖЕНИЕ

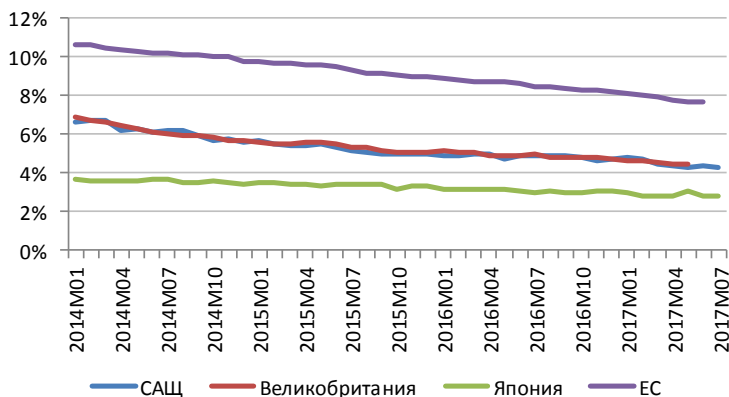
Напреднали икономики: Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година

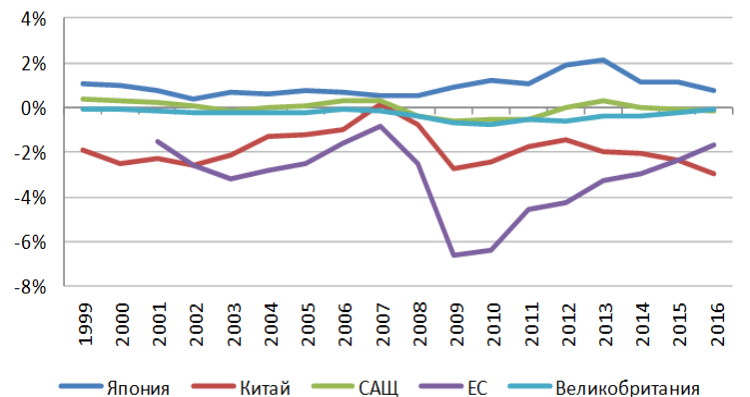
Напреднали икономики: Инфлация по страни, месечно (на годишна база)

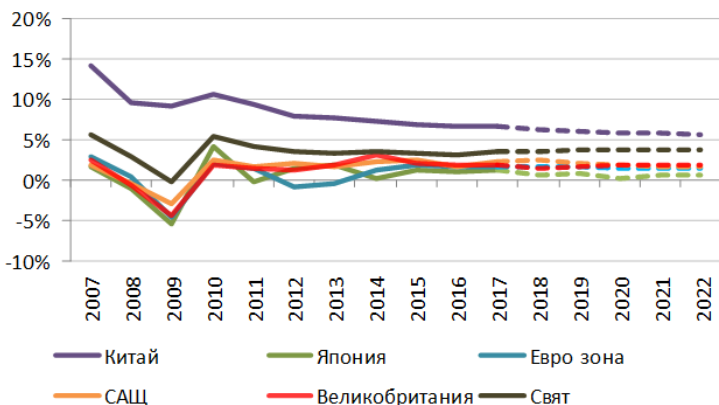
Напреднали икономики: Коефициент на безработица по страни, месечно

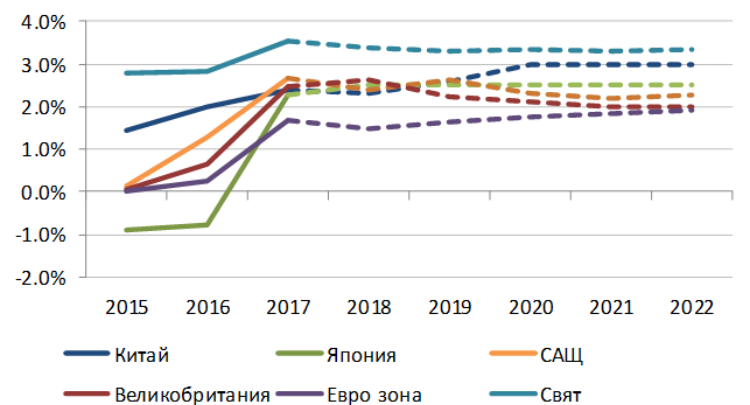
Напреднали икономики: Съотношение на Бюджетен излишък/дефицит към БВП (%)

Напреднали икономики: Ръст на реалния БВП (% на изменение на годишна база)

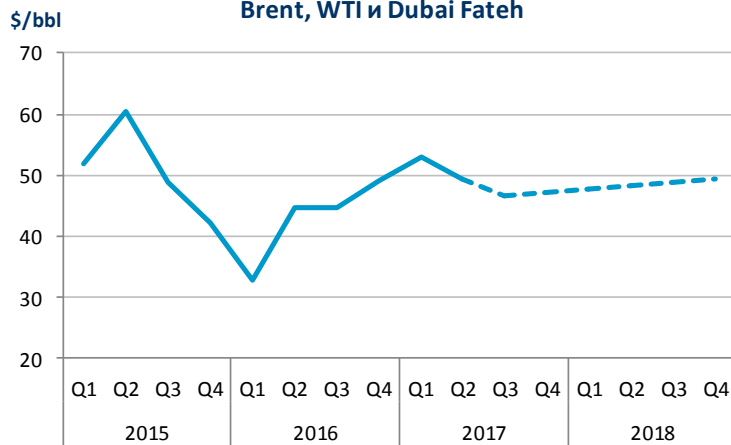

Напреднали икономики: Инфлация на годишна база

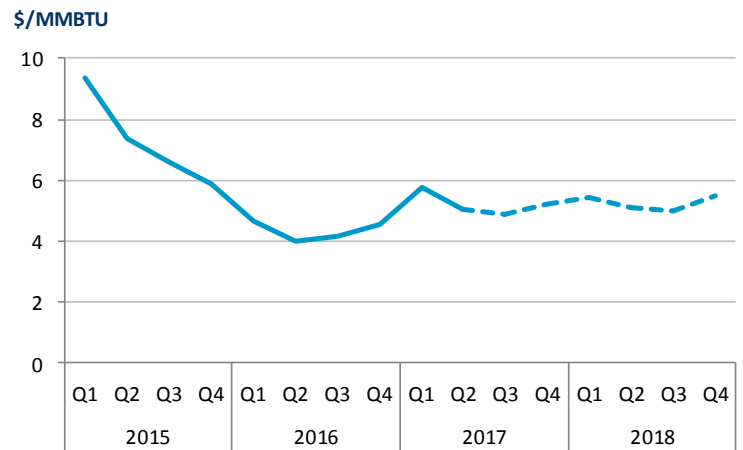

Международни цени на петролни продукти

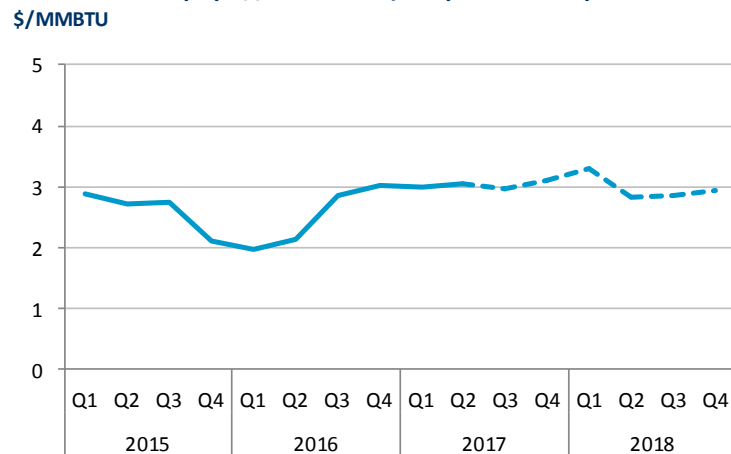
Петрол - средно аритметично на три спот цени:
Brent, WTI и Dubai Fateh

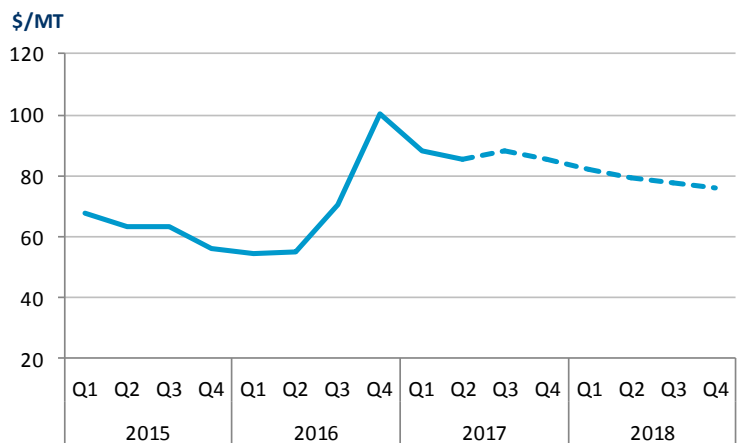
Природен газ: Руски природен газ в Германия

Природен газ: САЩ, вътрешен пазар

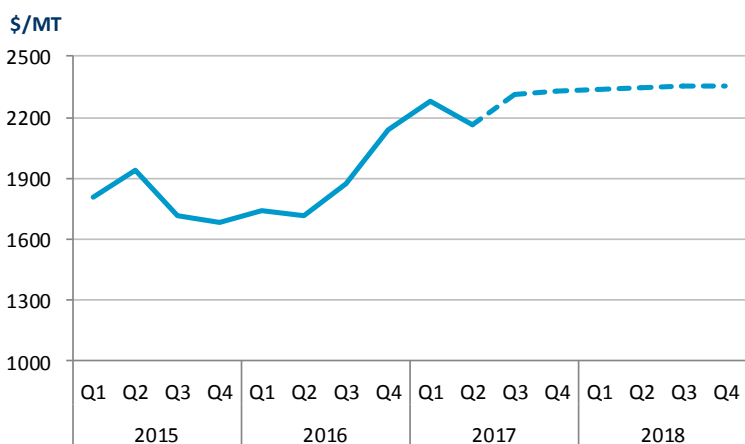

Въглища: Австралийски въглища, външни пазари

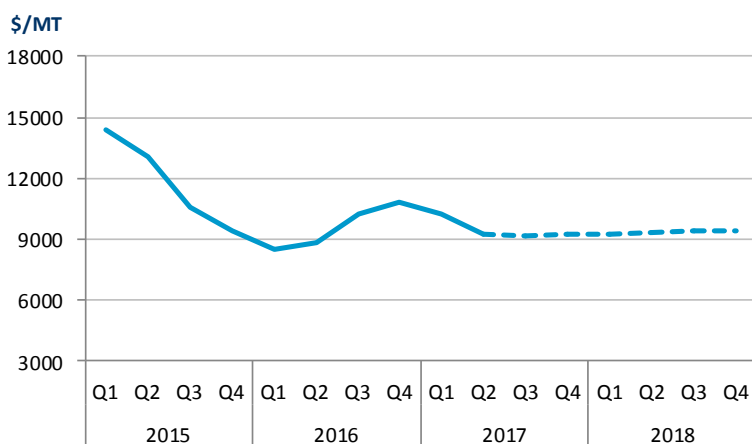

Международни цени на метали

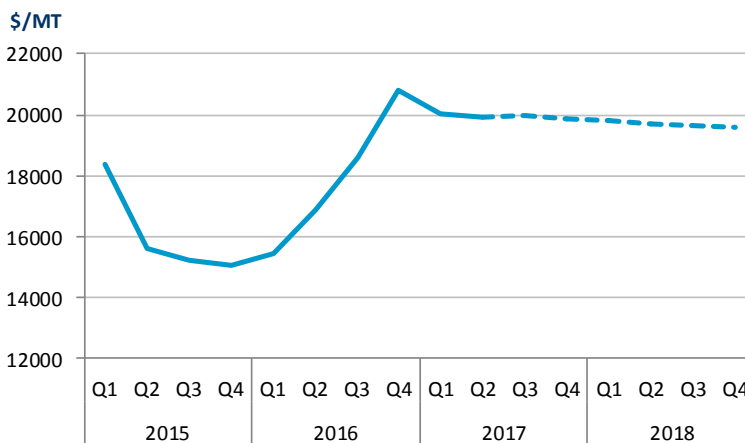
Олово

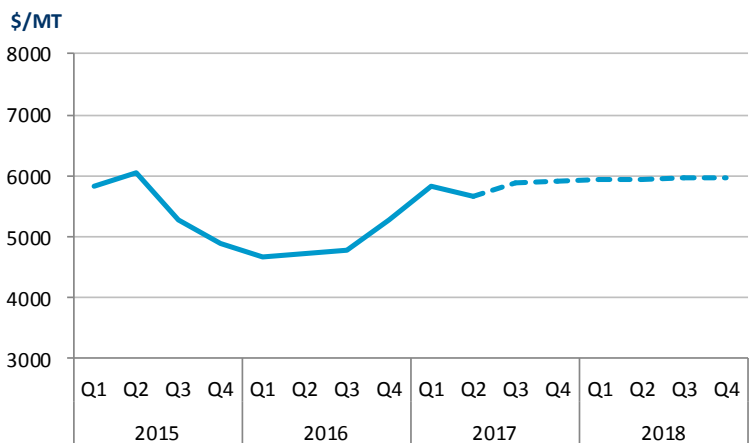
Никел

Калай

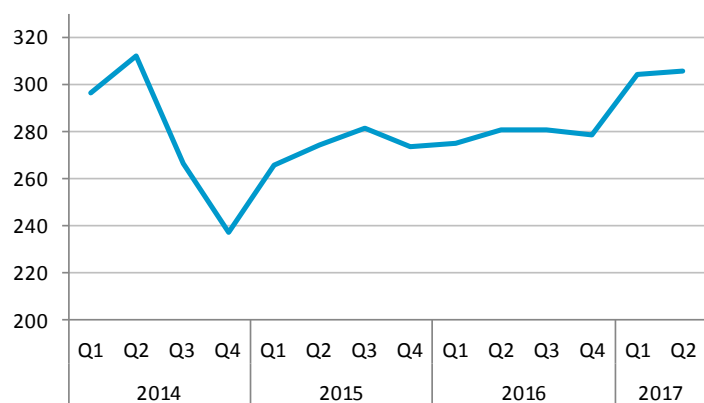
Мед

България: Цени на селскостопански продукти

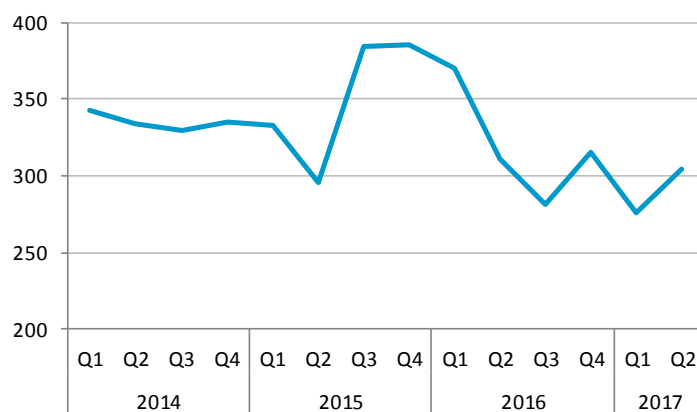
Царевица

BGN per ton

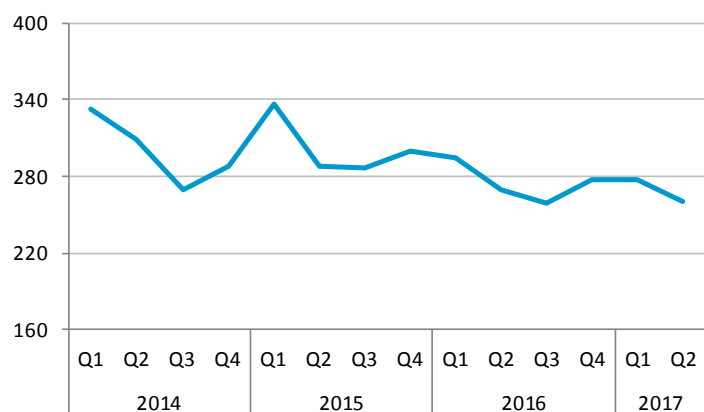
Твърда пшеница

BGN per ton

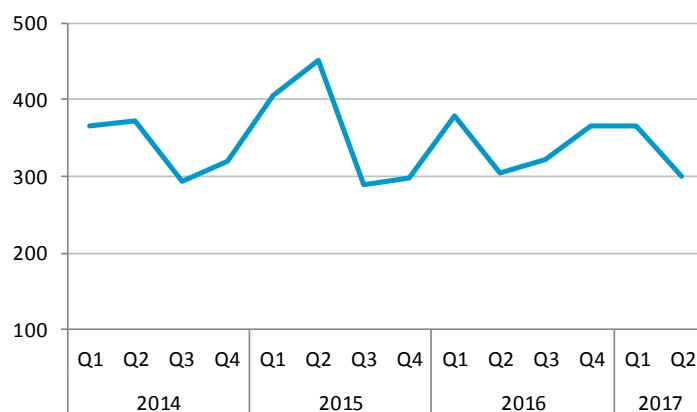
Ечемик

BGN per ton

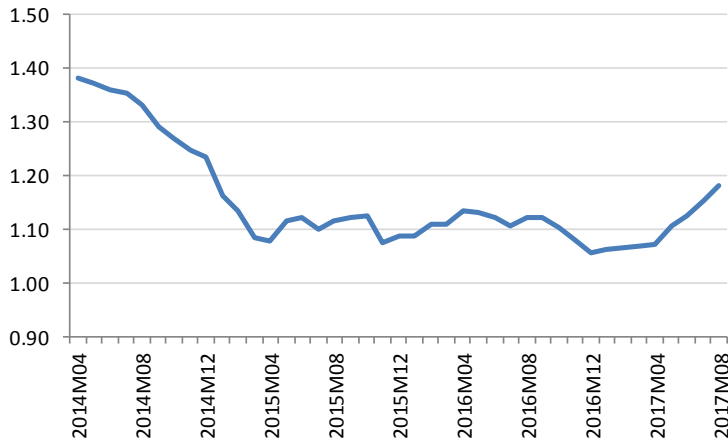
Овес

BGN per ton

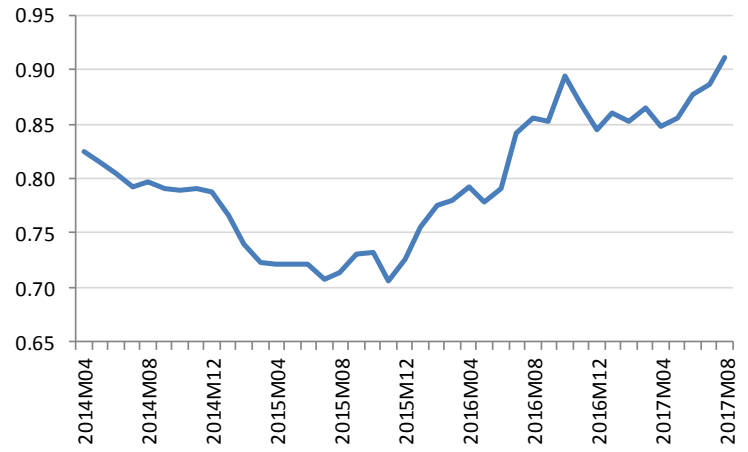

Международни валутни курсове

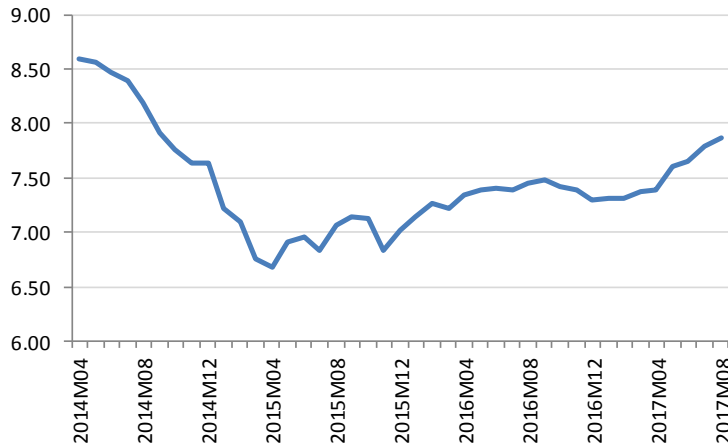
EUR/USD

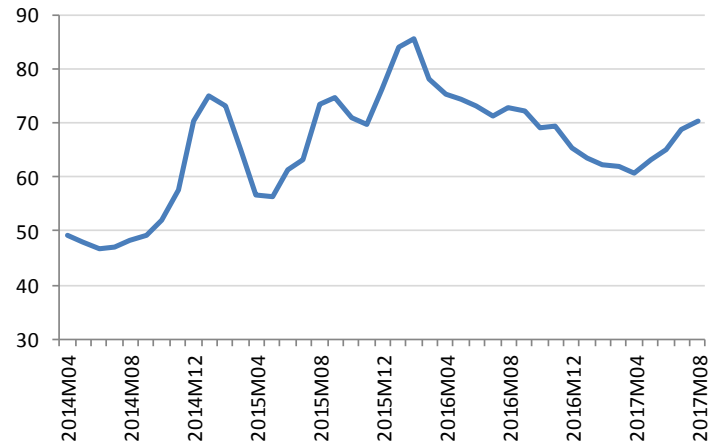
EUR/GBP

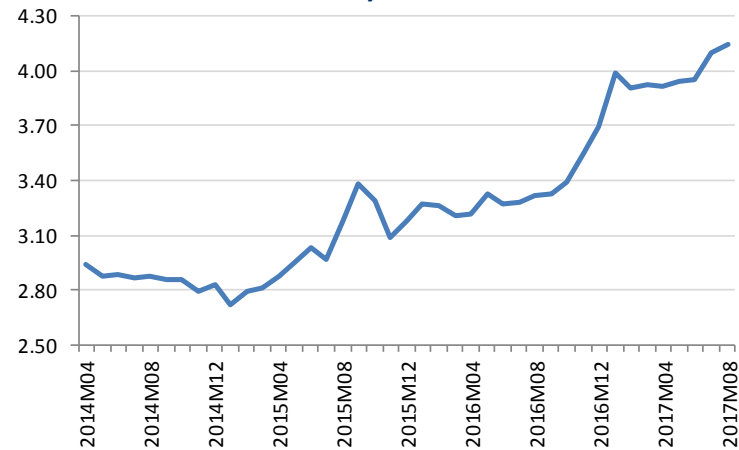
EUR/CHF

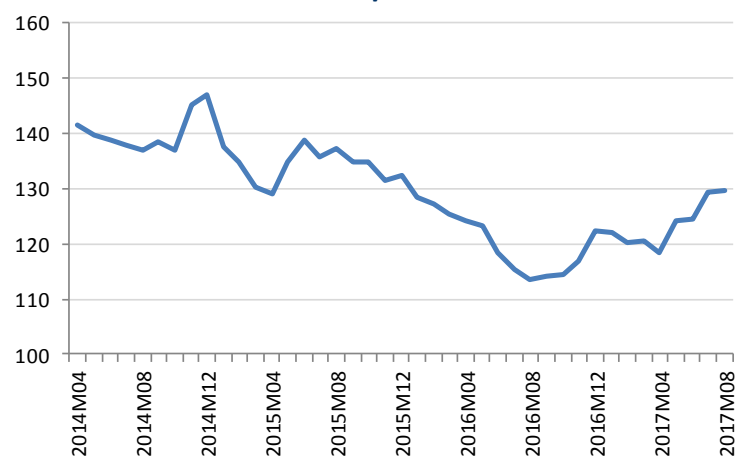
EUR/RUB

EUR/TRY

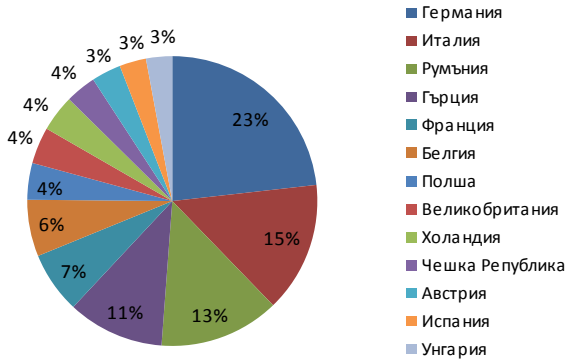

EUR/JPY

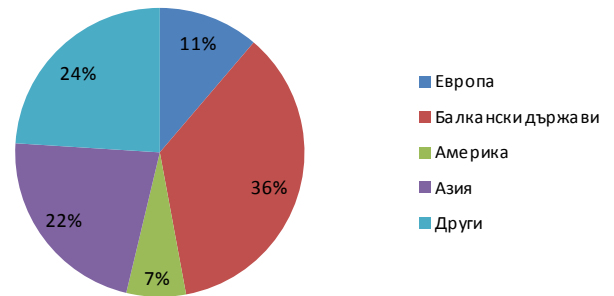

България: Външен сектор

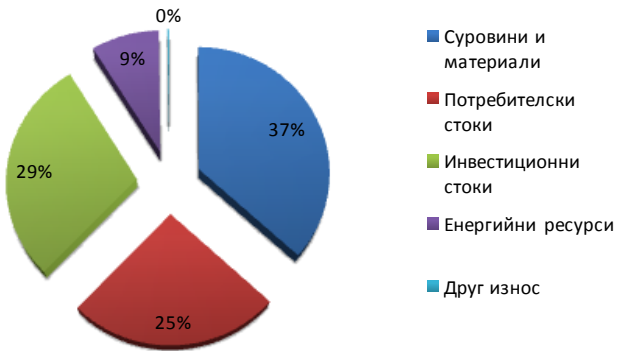
Износ: FOB по държави от ЕС: Януари - Юни 2017

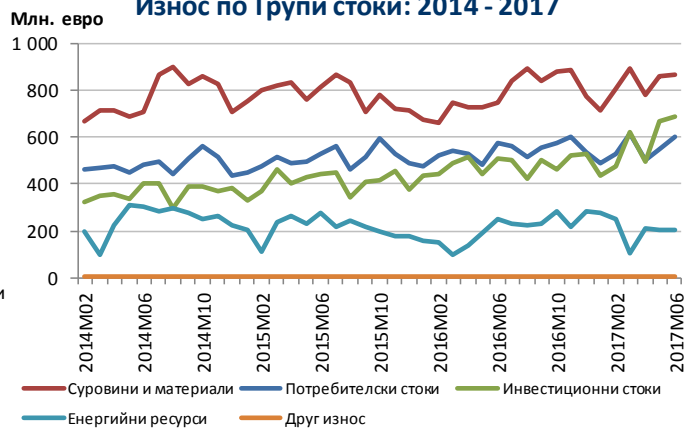
Износ: FOB по държави извън ЕС: Януари - Юни 2017

Износ: FOB: Групи стоки - относителен дял към Юни 2017

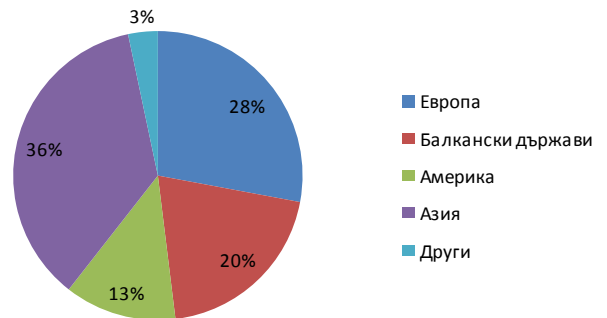
Износ по Групи стоки: 2014 - 2017

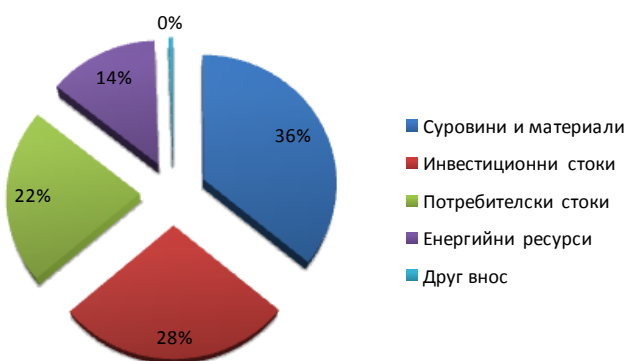
Внос: CIF по държави от ЕС: Януари - Юни 2017

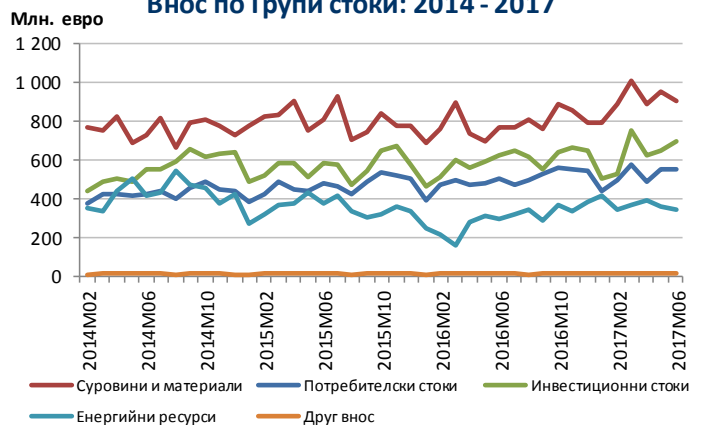
Внос: CIF по държави извън ЕС: Януари - Юни 2017

Внос: CIF - Групи стоки - относителен дял към Юни 2017

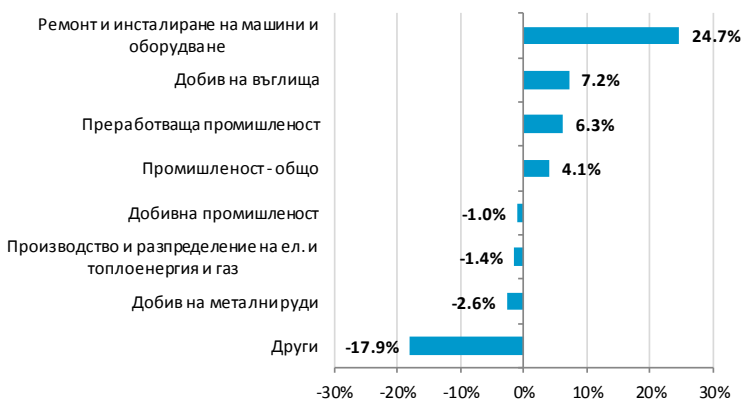

Внос по Групи стоки: 2014 - 2017

България: Реален сектор

Индекси на промишленото производство: % изменение през Юли 2017 г. на годишна база

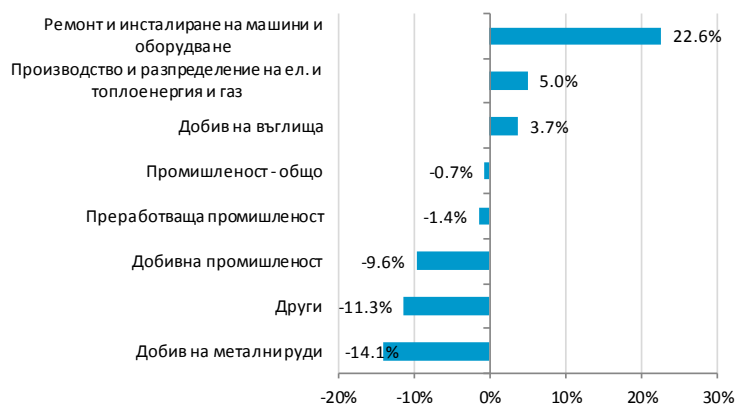
Индекси на промишленото производство: % изменение през Юли 2017 г. на месечна база

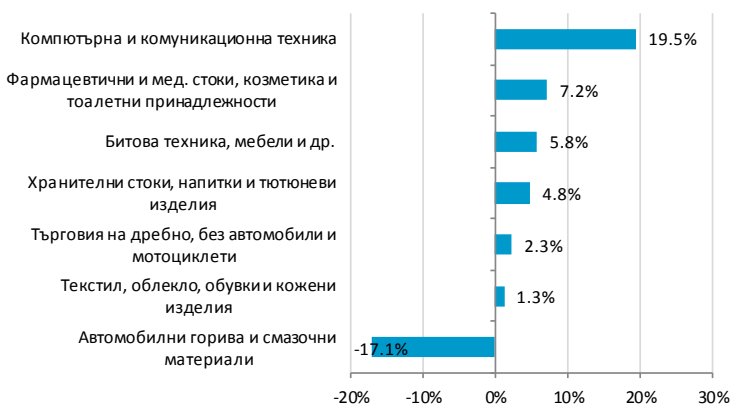
Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Юли 2017 г. на годишна база

Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Юли 2017 г. спрямо предходния месец

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Юли 2017 г. на годишна база

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно", % изменение през Юли 2017 г. спрямо предходния месец

България: Реален сектор

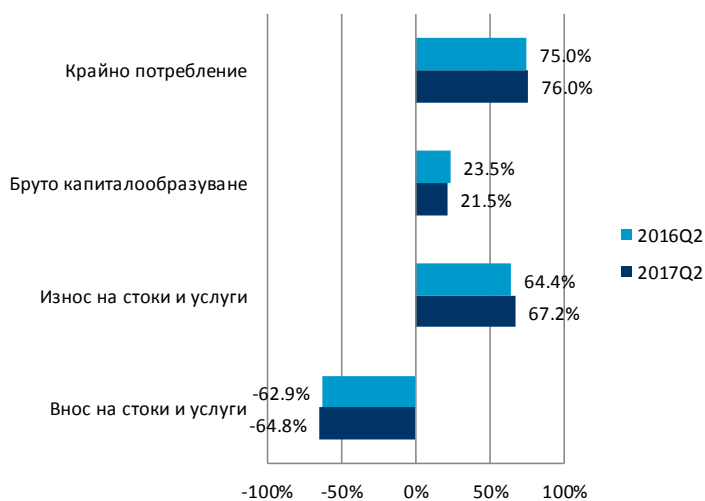
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо предходното тримесечие на 2017 г.

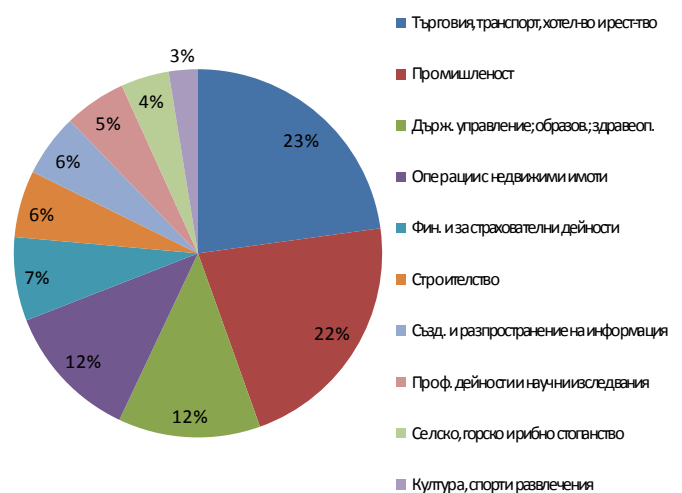
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо съответното тримесечие на предх. година

БВП по елементи на крайно използване през второто тримесечие на 2016 и 2017 г.

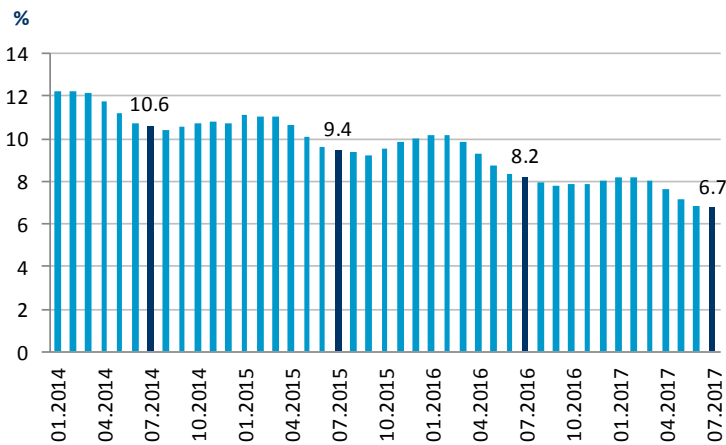

България: Отн. дял на ик. отрасли към Брутната добавена стойност (%) Q2 2017 г.

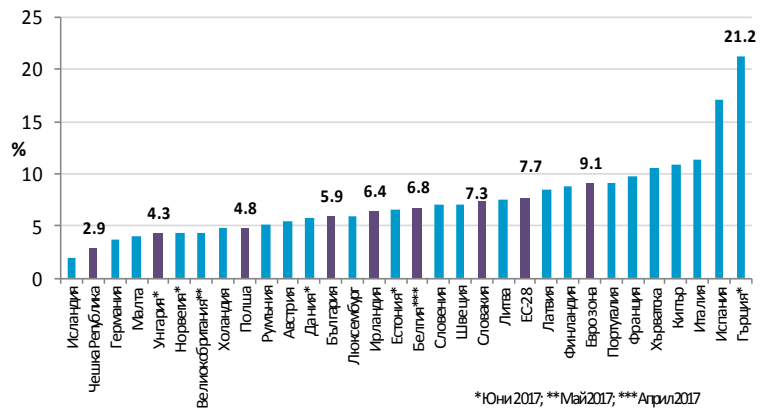

България: Реален сектор

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

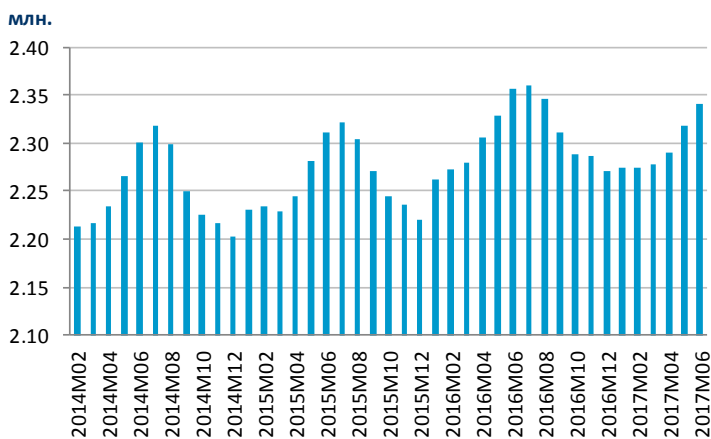

ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Юли 2017

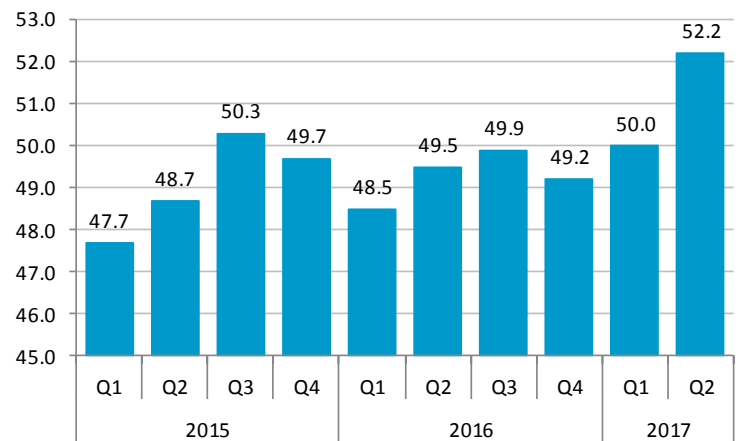

*Юни 2017; **Май 2017; ***Април 2017

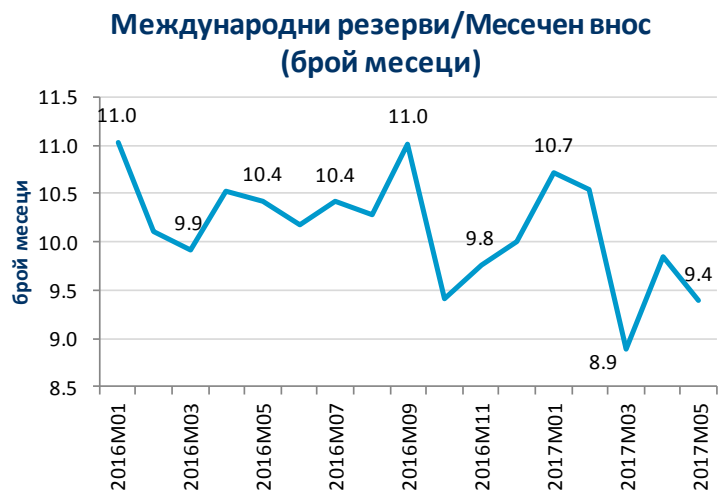
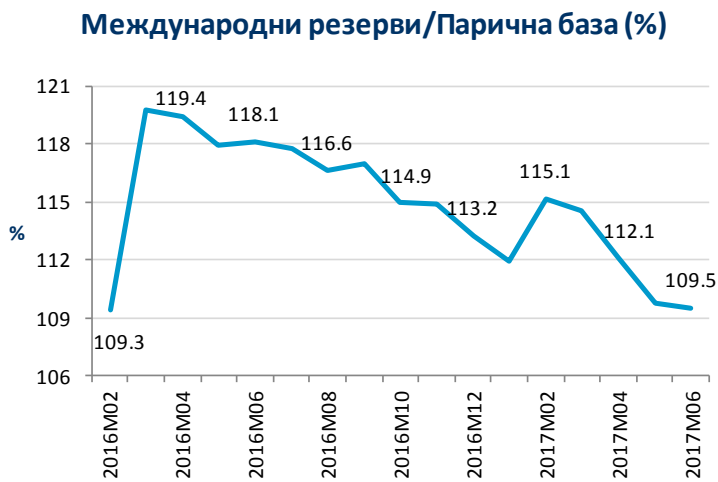
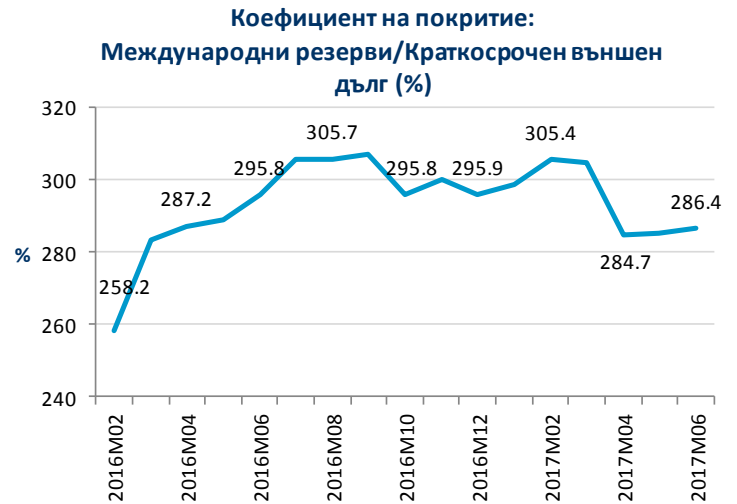
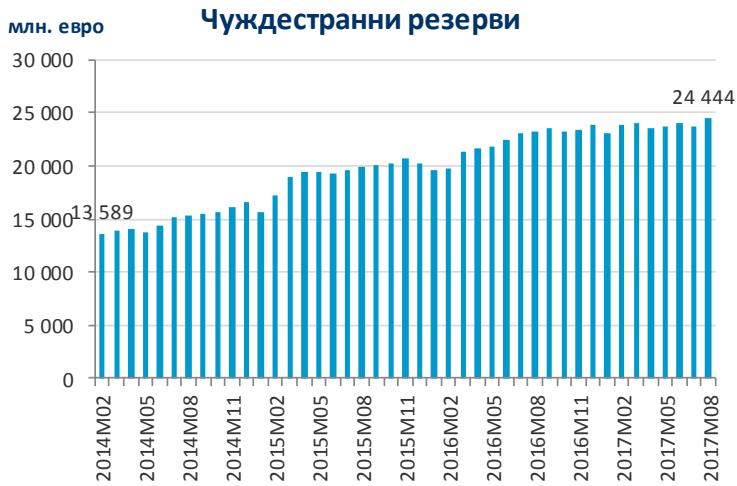
България: Брой наети лица

България: Коефициент на заетост

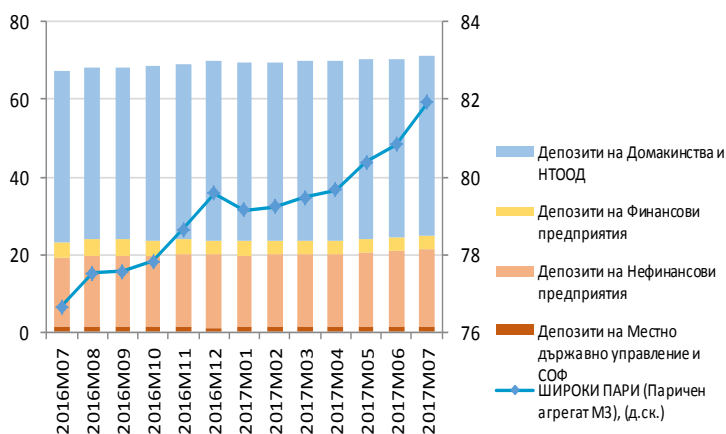

България: Паричен сектор

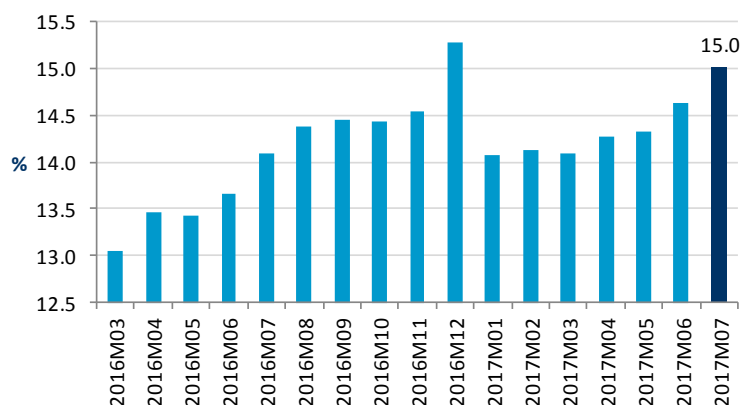

България: Паричен сектор

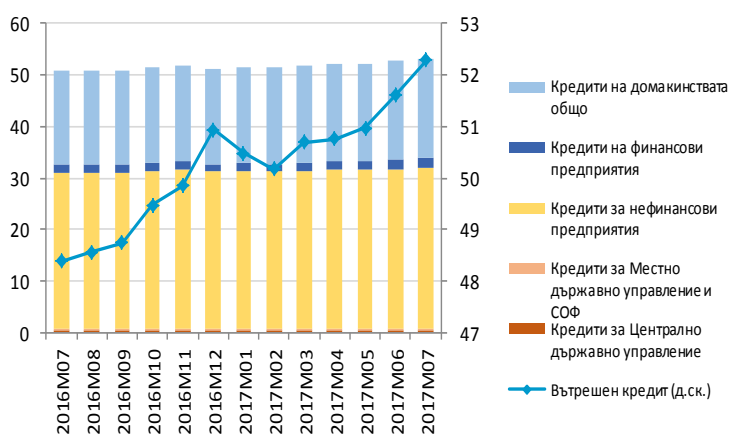
Депозити и широки пари (МЗ), (млрд. лв.)

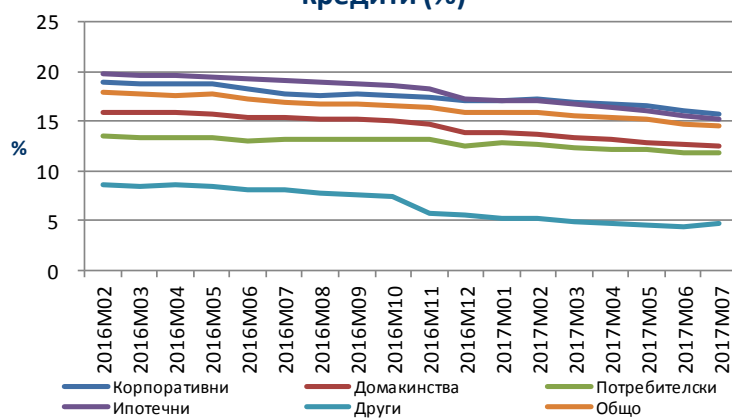
Пари в обращение/БВП (%)

Кредити и вътрешен кредит (млрд. лв.)

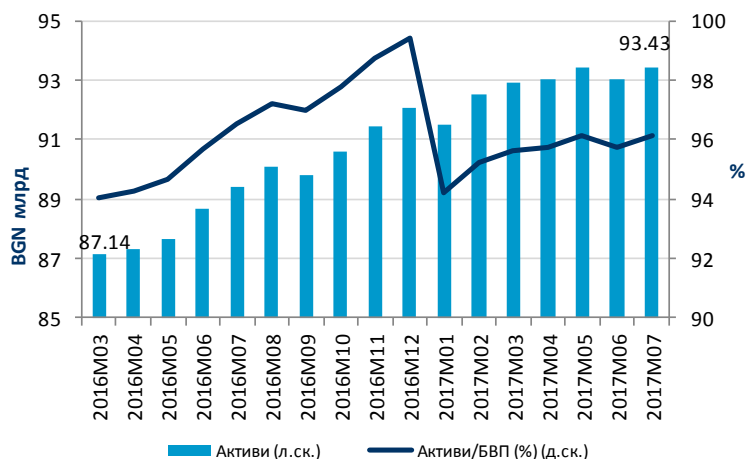

Банков сектор: Лоши и преструктурирани кредити (%)

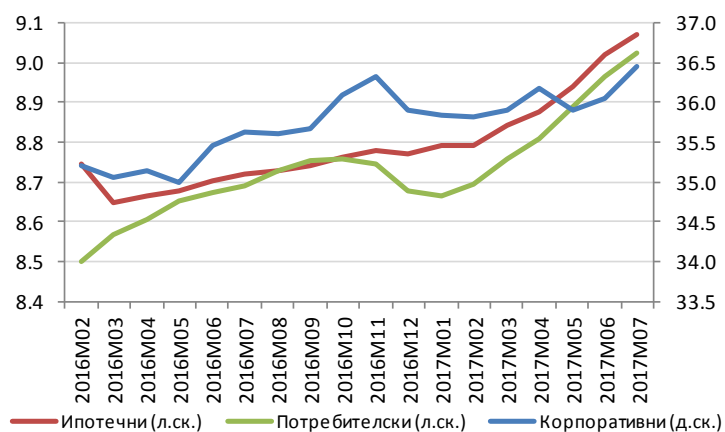

България: Банков сектор

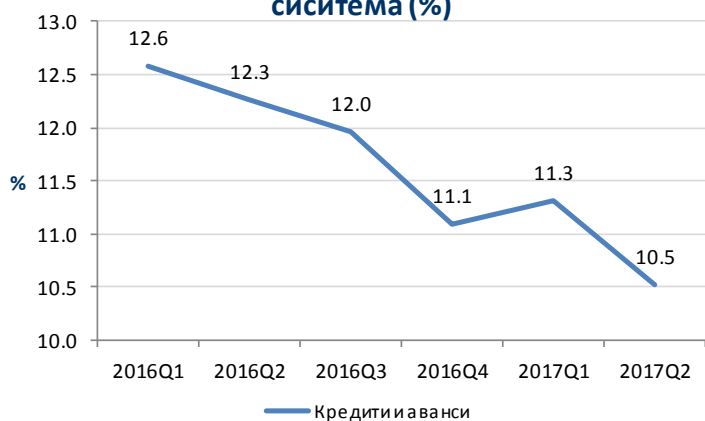
Активи

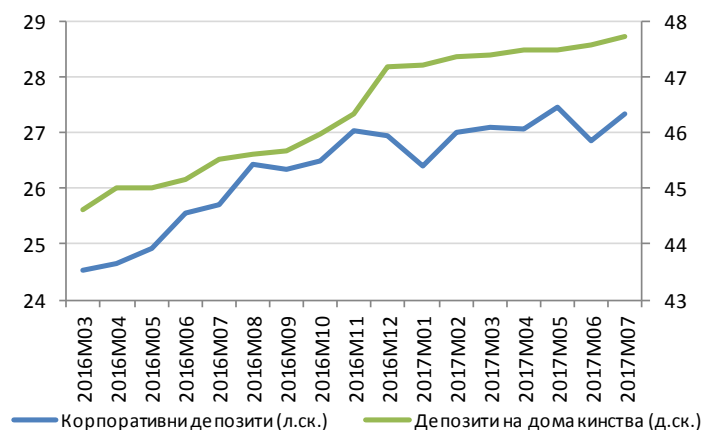
Кредити (BGN млрд)

Необслужвани кредити в банковата сиситема (%)

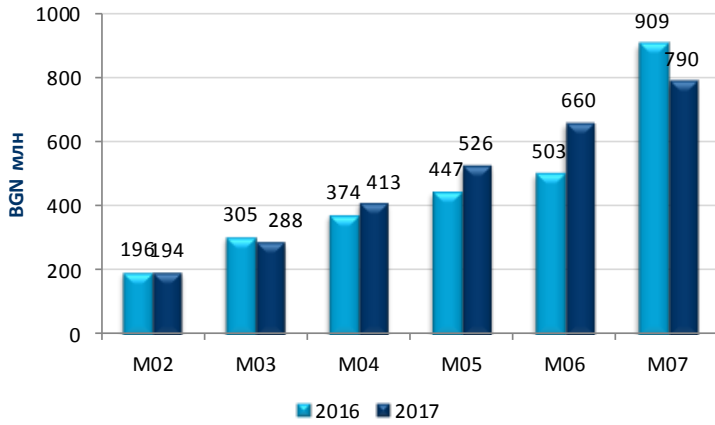

Депозити (BGN млрд)

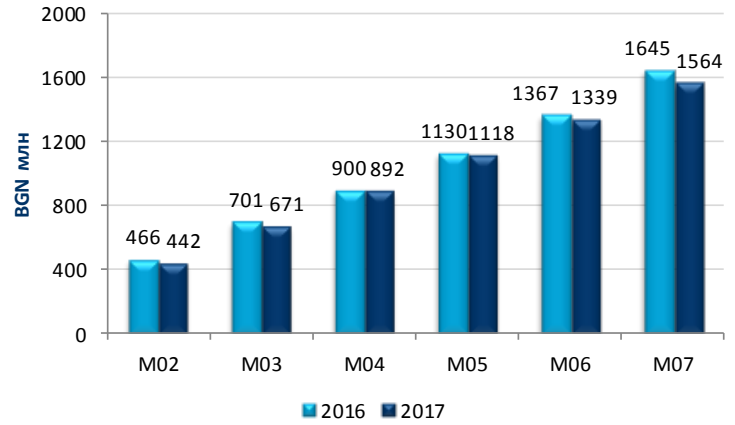

България: Банков сектор

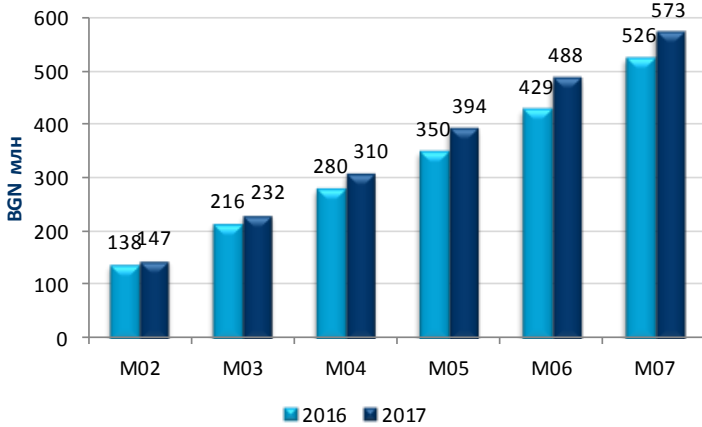
Нетна печалба

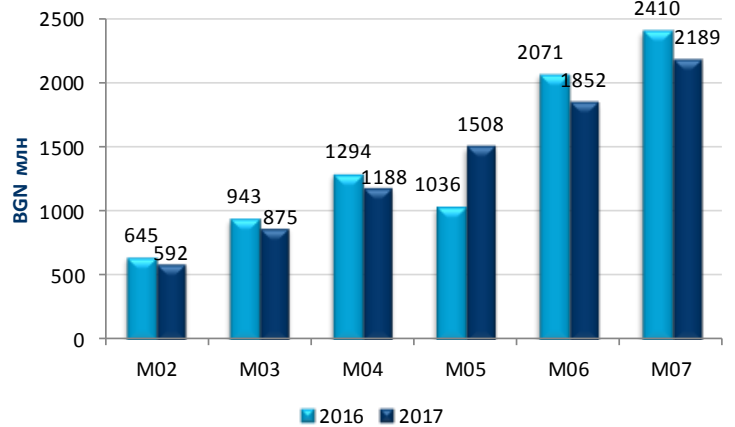
Нетен лихвен доход

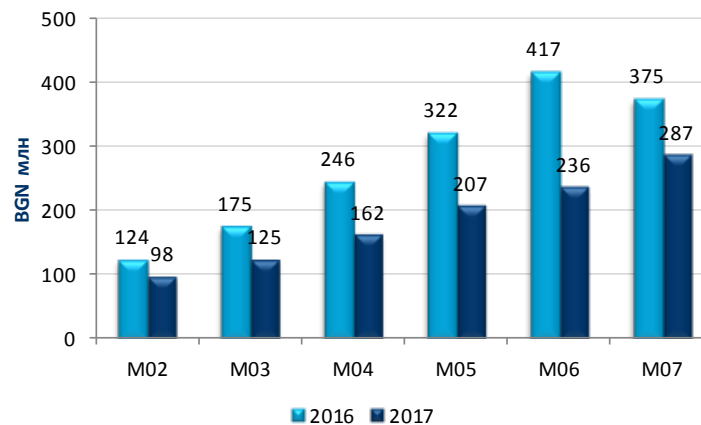
Нетен доход от такси

Нетен оперативен доход

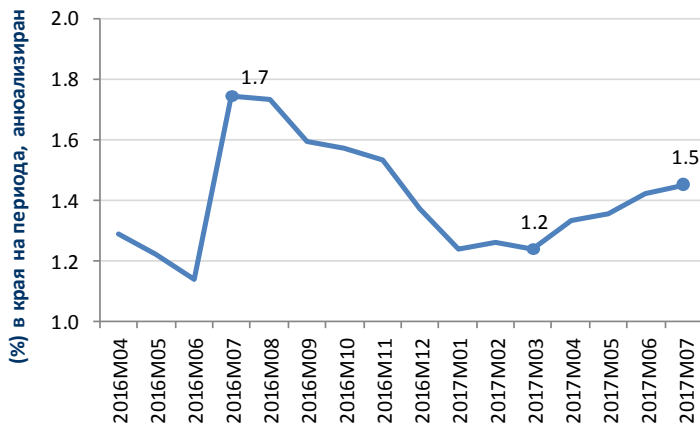

Обезценки

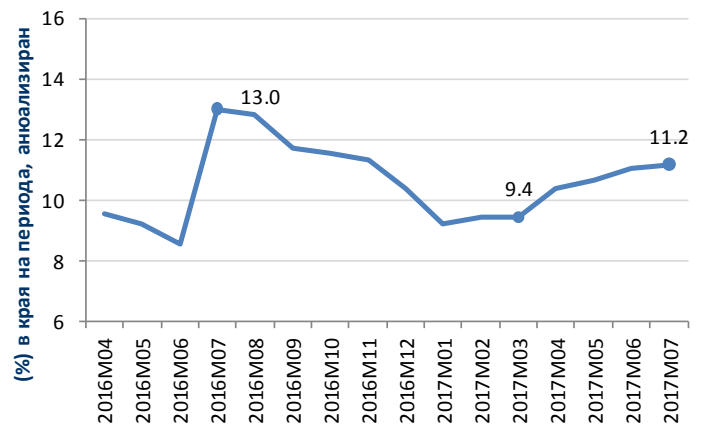

България: Банков сектор

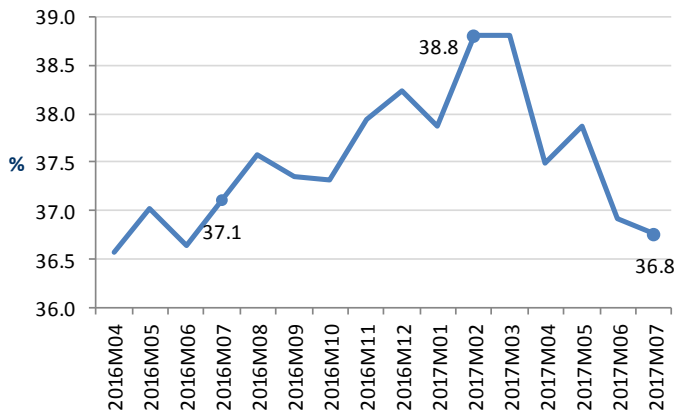
Възвръщаемост на активите (ROA)

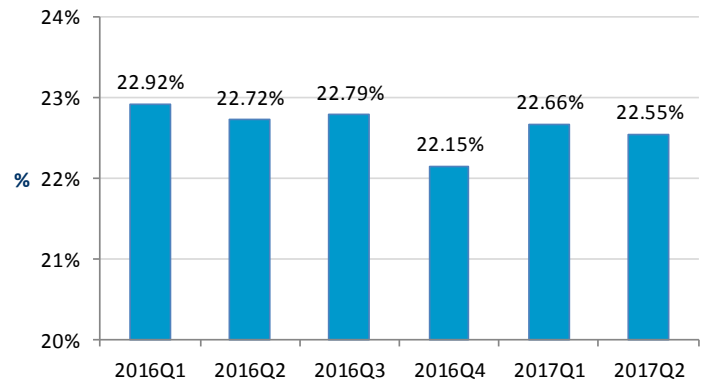
Възвръщаемост на капитала (ROE)

Коефициент на ликвидните активи (КЛА)

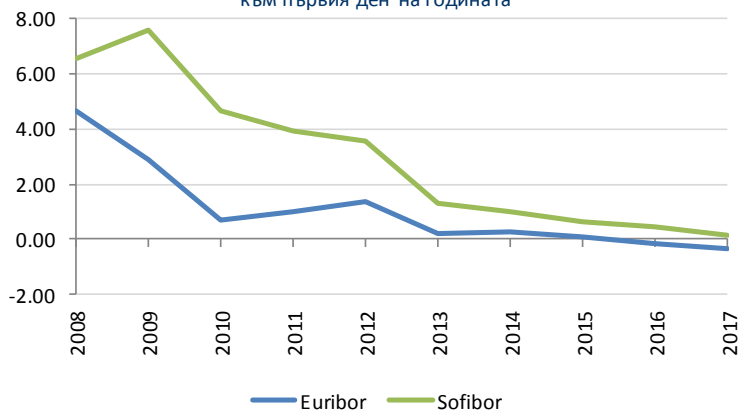
Съотношение на капиталова адекватност

България: Индекси и лихвени проценти

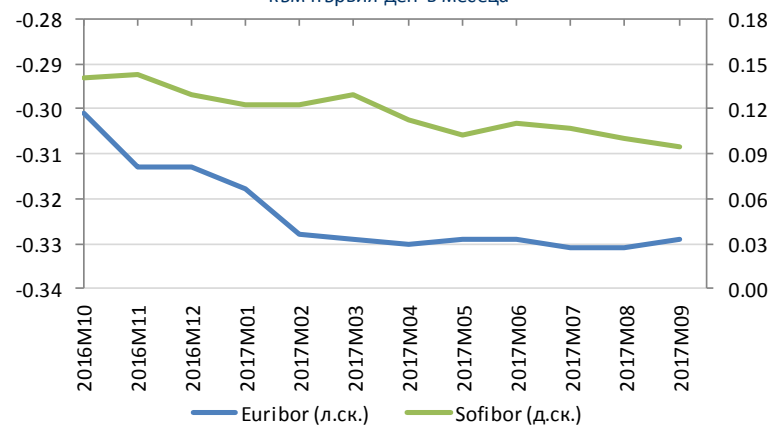
3-месечни индекси

към първия ден на годината

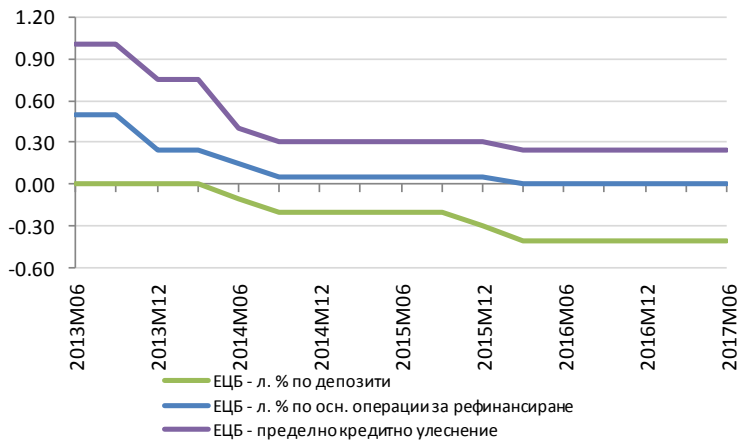

3-месечни индекси

към първия ден в месеца

Лихвени проценти (%)

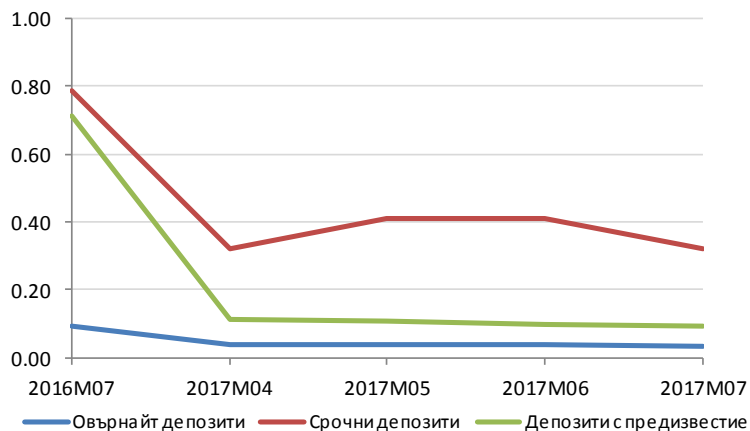

Основен лихвен процент на БНБ (%)

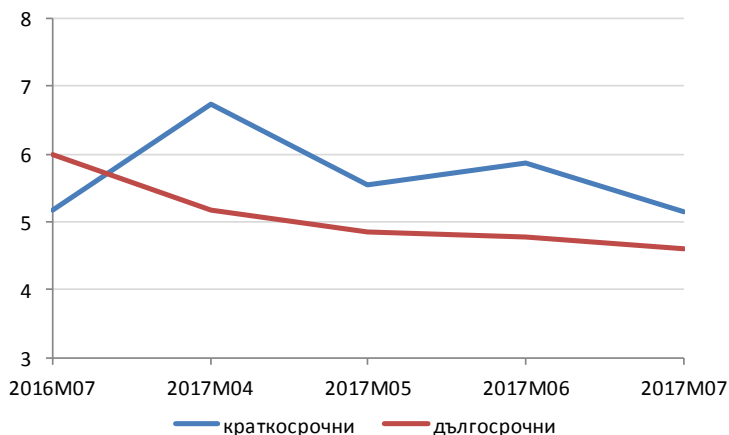

България: Лихвените проценти по нов бизнес по депозити и кредити

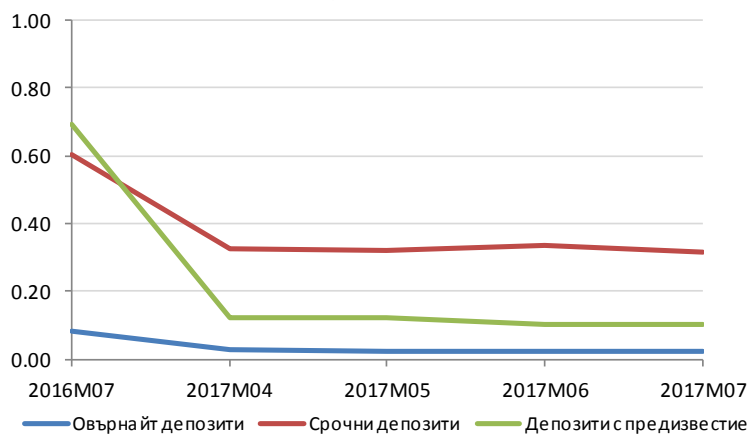
Лихвени проценти (%) в BGN

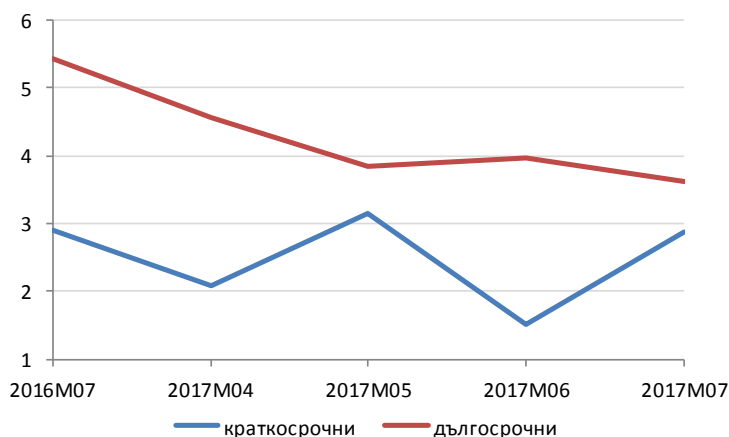
Лихвени проценти (%) в BGN

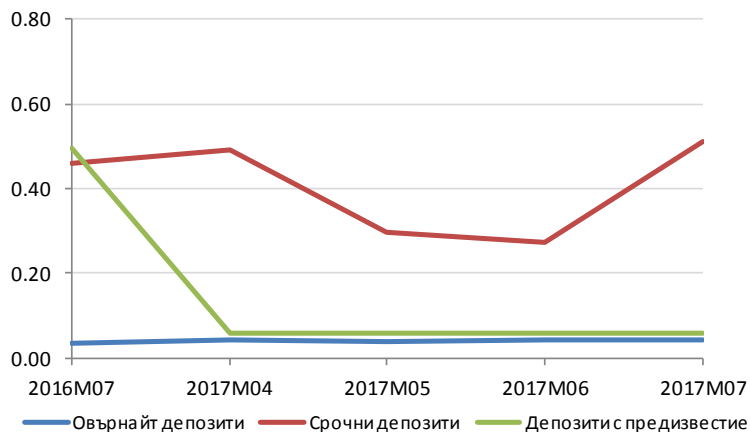
Лихвени проценти (%) в EUR

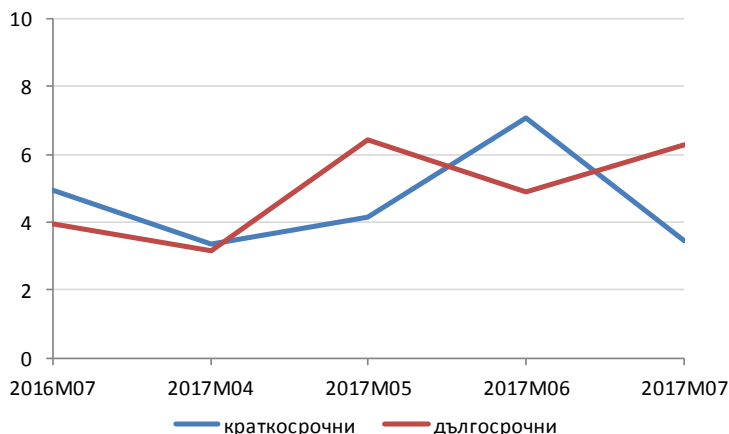
Лихвени проценти (%) в EUR

Лихвени проценти (%) в USD

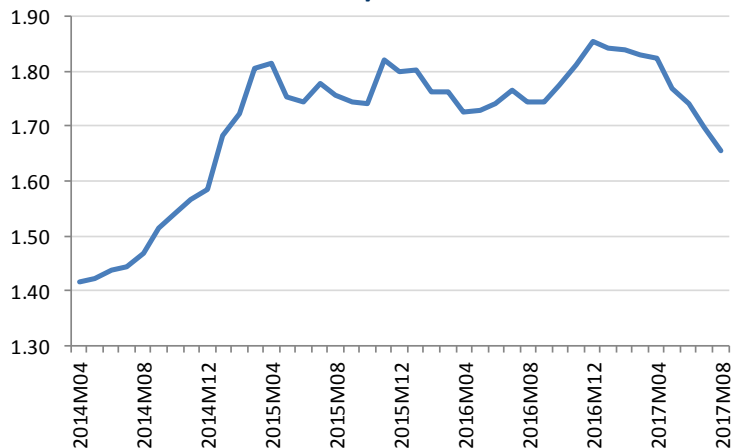

Лихвени проценти (%) в USD

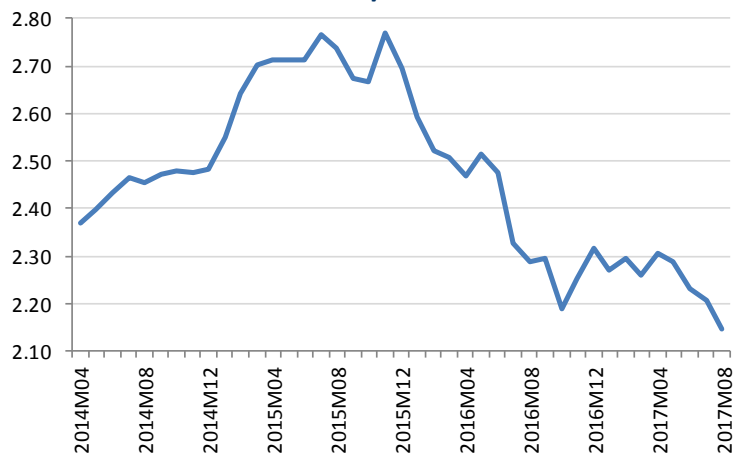

България: Валутни курсове

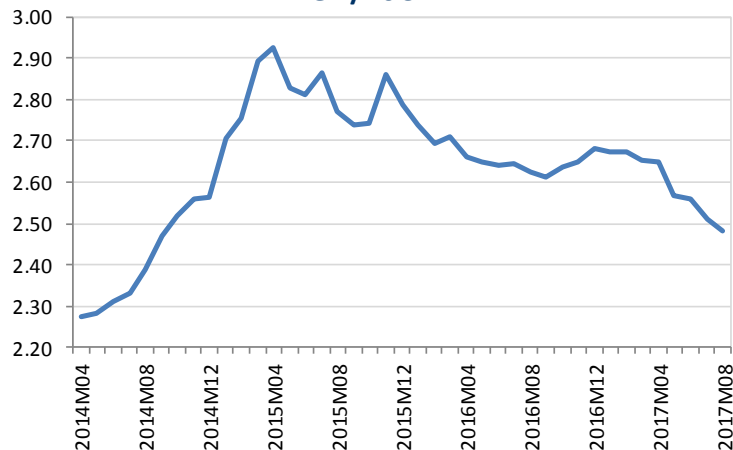
BGN/USD

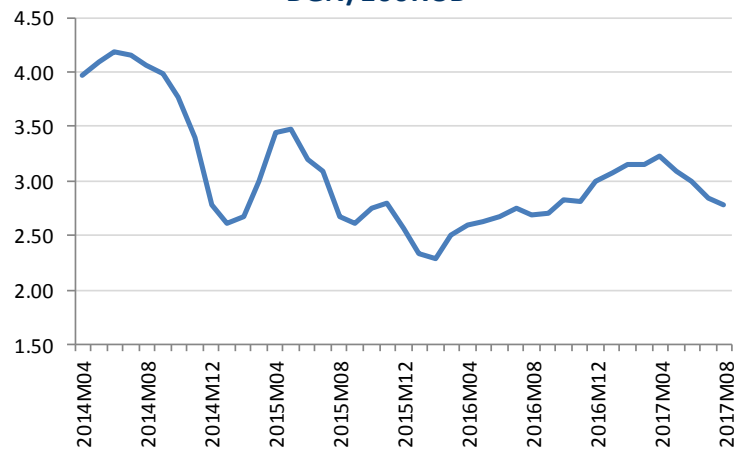
BGN/GBP

BGN/10CHY

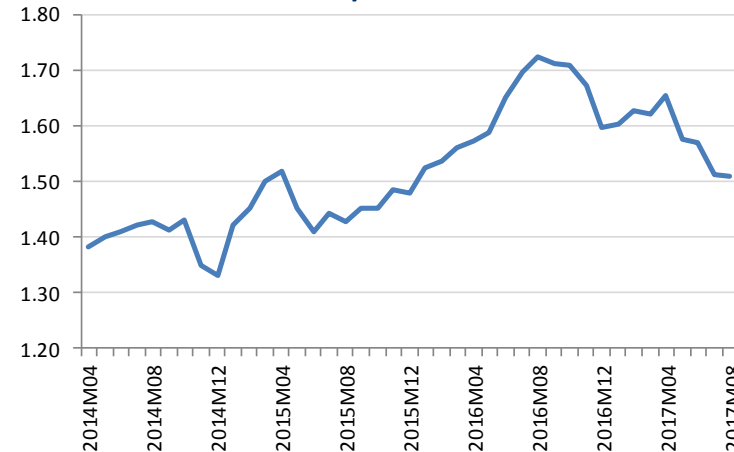
BGN/100RUB

BGN/10TRY

BGN/100JPY

ДЕФИНИЦИИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Управителният съвет на ЕЦБ определя основните лихвени проценти за еврозоната, както следва: Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране (MRO), който осигуряват основната ликвидност на банковата система. Процентът на MRO определя цената, при която банките могат да получат заем от централната банка за период от една седмица. Процентът на депозитното улеснение, който банките могат да използват за овърнайт депозити в Евросистемата. Лихвеният процент на депозитното улеснение е един от трите лихвени процента, който ЕЦБ определя на всеки шест седмици като част от своята парична политика. Ставката определя лихвата, която банките получават за внасяне на пари в централната банка за една нощ. От юни 2014 г. този процент е отрицателен. Ставката на пределното кредитно улеснение, която предлага овърнайт кредит на банките от Евросистемата. Ако банките имат нужда от пари през нощта, те могат да заемат от пределното кредитно улеснение срещу по-висок процент.

ВЪНШЕН СЕКТОР

ТЕКУЩА СМЕТКА

От 17 април 2015 г. в съответствие с Календара за разпространение на статистически данни БНБ започна регулярното публикуване на месечни данни за платежния баланс, съставени по шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). В европейския съюз преминаването към новите методологически изисквания на шестото издание на Ръководството бе координирано от европейската система на централните банки и европейската статистическа система. С шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008) се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност отделни подстатии се прекласифицират от статия Стоки (внос и износ) в статия Услуги (внос и износ), и обратно. Тези методологически промени водят до различия между данните за износа и вноса на стоки, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс, и тези съставяни от НСИ за статистиката на външната търговия. Поради това няма равенство между данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс. Съгласно статистиката на външната търговия, износет на стоки за първите два месеца на 2015 г. е в размер на 3483,1 млн. EUR, като се увеличава с 249,1 млн. EUR (7,7 %) в сравнение със същия период на 2014 г. (3234 млн. EUR). Вносет на стоки за януари – февруари 2015 г. възлиза на 3856,9 млн. EUR, като се повишава с 58,9 млн. EUR (1,6 %) спрямо същия период на 2014 г. (3797,9 млн. EUR). За отчетния период на 2015 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 373,8 млн. EUR (0,9 % от БВП), като дефицитът намалява със 190,2 млн. EUR спрямо януари – февруари 2014 г. (дефицит в размер на 564 млн. EUR, 1,3 % от БВП). Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия БНБ ще продължи практиката да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия, както и поддържането на съответните серии от данни. Тези материали се съдържат в публикацията Платежен баланс и са публикувани на интернет страницата на БНБ. По-подробна информация за тези методологически промени има в материала Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция. По отношение на преките инвестиции с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив. Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, в приложението Преки инвестиции към публикацията Платежен баланс и в таблиците за преките инвестиции данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията. В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за февруари възлизат на 53,9 млн. EUR (при 94,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 128,2 млн. EUR (при 137,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). Преките инвестиции в чужбина за февруари възлизат на 9,4 млн. EUR (при 5,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките инвестиции в чужбина са отрицателни в размер на 16,6 млн. EUR (при положителни в размер на 108,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението Преки инвестиции (януари – февруари 2015 г.) на публикацията Платежен баланс, а данни – в таблица 10 – Преки инвестиции на публика-

цията. Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсации на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси. Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно EURпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износа - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информация от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на производението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, “Пътнически транспорт” и “Компенсация на наетите - кредит” на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценка за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Национал-

ният статистически институт. Оценка на размера на разходите, направени по време на едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010 За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсации на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България” (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009. Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услу-

ги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприсъединителните и присъединителните фондове на европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценка на емигрантските преводи се базира на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички транзакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10 % от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задлъжнялост, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж “European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10 % от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в Грешки и пропуски (нето), както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – производствен метод - национално ниво

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху

продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - Метод на доходите - национално ниво

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - Разходи за крайно потребление - национално ниво

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността, строителството, търговията и услугите

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

Наблюдение на потребителите

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0,5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Инвестиционна активност в промишлеността

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетиранието на мениджърите се провежда два пъти в годината - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомвриското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата.

Индекси на промишленото производство, индекси на оборота в промишлеността

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

Туризм

При наблюдението и разработката на данните за туризма Националният статистически институт (НСИ) е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм и Методологическото ръководство на Евростат. Съгласно тези дефиниции международен турист е всеки посетител, пристигащ в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживее, поне за 24 часа, но за не повече от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане.

Целите на посещение в дадена страна могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности, спортни мероприятия и др.);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други (образование, лечение и др.).

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са получени на базата на месечна информация от Министерството на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на базата на информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни“ са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са получени въз основа на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Индекси на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизирани индекси на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година.

Индекси на цени на производител на вътрешния и на международния пазар в промишлеността

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произвеждани и продавани от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

Индекси на цените на производител в селското стопанство

Изследванията за цените в селското стопанство се провеждат в съответствие с основните изисквания за Методологията на Евростат за индексите на селскостопанските цени (Handbook for Agricultural Price Indices). По този начин се постига хармонизация в областта на статистиката на цените и индексите в селското стопанство с практиката в ЕС по отношение на:

- използваните дефиниции;
- механизмите за регистрация на цените;
- типа на изчисляваните индекси;
- периодичността при провеждане на наблюденията;
- използваните номенклатури;
- дефинирането на подбраните продукти чрез качествени, количествени, видови и други ценообразуващи характеристики.

Обект на наблюдение са цените на производител на произведените от земеделските стопанства растителни и животински продукти и селскостопански животни и на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство.

Цената на производител в селското стопанство е цената, която земеделското стопанство получава за продадените от него селскостопански продукти/живи животни. Тя се отчита на първия пазарен етап от движението на стоките - „цена от производителя за пазара”. Цената на производител не включва получените от стопанството субсидии върху селскостопанските продукти/животни, транспортните разходи и данъците. ДДС също се изключва при формирането на цената.

Изследването за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство (Input I), се осъществява чрез провеждането на пет наблюдения, в рамките на които се наблюдават цените на:

- минералните торове;
- фуражите;
- продуктите за растителна защита;
- ветеринарномедицинските продукти;

- посевния и посадъчния материал.

Наблюдаваната цена е цената, която купувачът действително е платил за средствата за закупуването на стоките и услугите за текущо потребление. Тя включва данъците и таксите и изключва субсидиите (ако има такива) и приспадаемия ДДС.

Единици на наблюдение

Единиците за наблюдение в рамките на изследванията на селскостопанските цени са земеделските стопанства - юридически и физически лица, и селскостопанските и ветеринарните аптеки. За всяко от наблюденията се формира списък от респонденти, като през годините се поддържа стабилен брой регистрации на цени по продукти/категории животни и средства за производство.

Наблюденията са изчерпателни и включват всички единици над определен стойностен праг. Критерий за подбора е стойността на продажбите на селскостопански продукти/животни - за цените на производител в селското стопанство, и стойността на разходите за покупки на стоки и услуги за междинно потребление - за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство. За осигуряване на представителност на цените освен поддържането на определен брой регистрации в отчетния период се осигурява обхват на поне 50 % от стойността на продажбите за всеки отделен продукт/категория животни или от стойността на покупките на стоки и услуги за междинно потребление за съответната година.

Източници на информация

Източник на информация са еднократни статистически формуляри за събиране на данни за качествените и количествените характеристики на селскостопанските продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление и тримесечни въпросници за цените на производител на селскостопанските продукти/живите животни и за цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство.

С еднократните въпросници се осигурява информация за изграждането на номенклатура на наблюденията. Актуализация на номенклатурите се извършва периодично - обикновено в годините, завършващи на 0 и на 5, при смяна на базата на Евростат.

С тримесечните въпросници се осигурява регулярно информация за цените на включените в номенклатурите на наблюденията селскостопански продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство.

Изчисляване на средни цени

В рамките на тримесечните изследвания се изчисляват средни месечни и тримесечни цени. Месечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от всички регистрирани цени. Тримесечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от месечните.

Изчисляване на индекси

Изчисляването на ценовите индекси се извършва по формулата на Ласпер. Този тип индекс има постоянна теглова структура, като базисният период за теглата и цените е един и същ. Като тегла за изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство се използват стойностите на продажбите на селскостопанска продукция, а за индексите на цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство - стойностите на покупките на междинно потребление. Теглата се изчисляват в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство.

Индексите се изчисляват при три бази: предходна година, съответно тримесечие на предходната година и година, завършваща на 0 или 5 (база на Евростат).

За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите за текущо потребление (Input 1) освен индексите, изчислени за всяка от петте групи продукти, се използват и индекси на стоки и услуги, наблюдавани в рамките на наблюдението на потребителските цени.

Използвани класификации

За изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство е използвана Националната класификация на продукцията в селското, горското и рибното стопанство в България (ПРОДАГРО). Класификацията ПРОДАГРО се използва като база за разпад на продуктите за наблюдение съгласно техните качествени и количествени характеристики. За наблюденията на цените на стоките и услугите за текущо потребление се използват собствени класификации, изградени в рамките на еднократните проучвания за съставяне на списък с представителните продукти. За изчисляване и предоставяне на Евростат на хармонизирани индекси на цените в селското стопанство се използва класификацията PRAG (класификация на селскостопанските цени в базата данни на Евростат New CRONOS).

Отчитане на влиянието на качеството върху цените на селскостопанските продукти

За да бъдат елиминирани различията в цените, свързани с измененията в качеството, вида, количеството и опаковките, подобрите продукти са дефинирани чрез качествени, количествени, видови и други характеристики, които оказват влияние върху изменението на цените. Когато даден конкретен продукт отпада от изследването, той се заменя с нов, с близки характеристики на отпадналия от изследването. Новият продукт също трябва да бъде представителен.

Изчисляване на индекси на стоките и услугите с инвестиционно предназначение, използвани в селското стопанство (Input II)

Изчисляването на ценови индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство също се извършва по формулата на Ласпер, като използваните тегла са стойностите на направените от земеделските стопанства покупки на стоки и услуги с инвестиционно предназначение, изчислени в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство. За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се използва информация от изследвания, провеждани от НСИ в областта на статистиката на потребителските цени, външната търговия и краткосрочната бизнес статистика.

На базата на изчислените индекси на стоките и услугите за текущо потребление и на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се изчислява общ индекс на цените на средствата за производство в селското стопанство (Total Input).

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брунтните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брунтните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банковите резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата паричен мултипликатор.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Парич-

ният мултипликатор е функция на съотношението пари извън банките / депозити и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. Останали позиции (нето) включват неклаифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100. SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от

3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като KBC, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степенята, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и KBC не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.